

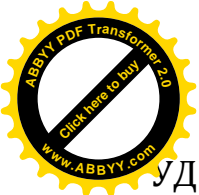
Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Сумський державний педагогічний університет
імені А. С. Макаренка

Н. В. СТЕФІНА

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА СТУДЕНТІВ У ШКОЛІ

Навчальний посібник для студентів, методистів,
керівників практики, вчителів шкіл різного типу

Суми
Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка
2012

УДК 378.147:371.134(075.8)

ББК 74.580.21я73

С 79

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

Рецензенти:

В. І. Лозова – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член-кореспондент АПН України, директор Інституту педагогіки і психології Харківського державного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди;

М. О. Лазарєв – кандидат педагогічних наук, професор, зав. кафедри педагогічної творчості Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка

Стефіна Н. В.

С 79 Педагогічна практика студентів у школі : навч. посіб. [для студентів, методистів, керівників практики, вчителів шкіл різного типу] / Н. В. Стефіна. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2012. – 88 с.

У посібнику розкриваються завдання, зміст, форми, методи та програма організації діяльності студентів 2–4-х курсів факультетів мистецтв, музично-педагогічних факультетів у процесі неперервної безвідривної педагогічної практики у школі з позицій творчості. Висвітлюється роль та місце даного виду практики в системі підготовки творчої особистості вчителя та учнів у навчально-виховних закладах на основі узагальнення досвіду – педагогічних ВНЗ України, зарубіжного та особистого багаторічного досвіду автора.

УДК 378.147:371.134(075.8)

ББК 74.580.21я73

© Стефіна Н. В., 2012

© Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2012

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	5
ГЛАВА 1. Педагогічна практика студентів 2–4-х курсів	8
1.1. Особливості неперервної безвідривної педагогічної практики та її значення у формуванні творчої особистості майбутнього вчителя музики	8
1.2. Науково-методична новизна неперервної безвідривної педагогічної практики студентів 2–4-х курсів	10
1.3. Принципи неперервної безвідривної педагогічної практики студентів 2–4-х курсів	13
1.4. Мета, завдання, структурні компоненти неперервної безвідривної педагогічної практики студентів 2–4-х курсів	15
1.5. Етапи неперервної безвідривної педагогічної практики.....	21
ГЛАВА 2. Основний зміст неперервної безвідривної педагогічної практики студентів 2–4-х курсів	24
2.1. Підготовка до практики	24
2.2. Основні напрямки роботи студентів-практикантів у процесі неперервної безвідривної педагогічної практики	25
2.3. Опис навчальної дисципліни.....	28
2.4. Мета, програма практики студентів 2-го курсу.....	29
2.5. План роботи студентів 2-го курсу в ході неперервної педагогічної практики	39
2.6. Мета, програма практики студентів 3-го курсу.....	43
2.7. План роботи студентів 3-го курсу в ході неперервної педагогічної практики	54
2.8. Мета, програма практики студентів 4-го курсу.....	55
2.9. План роботи студентів 4-го курсу в ході неперервної педагогічної практики.....	67
ГЛАВА 3. Організаційно-управлінські аспекти неперервної педагогічної практики студентів 2–4-х курсів	71
3.1. Документація студента-практиканта.....	71

3.2. Основні обов'язки студентів у період неперервної педагогічної практики	72
3.3. Показники творчої активності студентів у період практики	72
3.4. Керівництво педагогічною практикою	74
3.5. Розподіл балів, які отримують студенти	78
3.6. Практикум студенту-практиканту.....	80

ДОДАТОК № 1. Приблизна схема оформлення педагогічного щоденника студента на період педагогічної практики.....	82
--	----

ДОДАТОК № 2. Приблизна схема звіту студента-практиканта з неперервної безвідривної педагогічної практики.....	86
--	----

ДОДАТОК № 3. Приблизна схема звіту відповідального керівника про неперервну педагогічну практику студентів 2–4-х курсів.....	87
---	----

ПЕРЕДМОВА

Суттєва перебудова народної освіти в нашій країні стає важливою проблемою сучасного суспільства і тому вимагає серйозного удосконалення підготовки вчителя і учнів як творчих особистостей.

Останнім часом приділяється значна увага філософів, психологів, педагогів до виховання творчої особистості як головного творця соціального прогресу. Але підготовка творчого спеціаліста значно ускладнюється перш за все тому, що немає цілісної концепції становлення такої особистості в педагогічному ВНЗ і відсутні соціально-педагогічні умови для цього.

Одним із кардинальних шляхів вирішення складної комплексної проблеми підготовки вчителя з високим творчим потенціалом є науково обґрунтована, відповідна сьогоденню організація педагогічної практики студентів з другого до останнього курсів навчання.

Особливо важливе місце в такій системі організації і проведення педагогічної практики займає неперервна безвідривна педагогічна практика студентів 2–4-х курсів. У ході цієї практики поглиблюється і закріплюється мотивація студентів на творче оволодіння професією, розвиваються творчі морально-психологічні якості, знання, навички, здібності педагога-творця набувають творчої спрямованості.

Досліджувана нами проблема розглядається як в плані виховання особистості вчителя нового творчого типу, так і у зв'язку з більш близькою перспективою – практичною педагогічною підготовкою студентів факультетів мистецтв, музично-педагогічних факультетів до творчого виконання своєї майбутньої соціально-професійної ролі.

Проте в теперішній час можливості неперервної безвідривної педагогічної практики (НБПП), на наш погляд, реалізуються не в повній мірі. Можливо, це зумовлено тим, що питання організації і проведення такого виду практики не одержали ще достатньо глибокого висвітлення в науковій літературі.

У практиці професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів недостатня розробка даної проблеми виявляється в такому:

а) досліджуються лише окремі морально-психологічні якості, знання, уміння, навички, які визначають творчу активність;

б) практично відсутні роботи, які б висвітлювали становлення системи якостей учителя і учня, об'єднаних такою інтегративною властивістю, як творча активність;

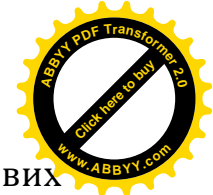
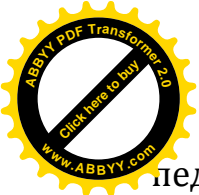
в) не в повній мірі визначені роль і місце, структурні моделі неперервної безвідривної педагогічної практики, як могутнього, інтенсивного засобу формування творчої особистості майбутнього педагога.

Між тим педагогічні ВНЗ потребують науково обґрунтованих, сучасних моделей проведення НБПП, визначення таких педагогічних умов, які б у найбільшій мірі сприяли інтенсивному становленню вчителів з високим творчим потенціалом.

Ми вважаємо, що найбільшою трудностю в дослідженні даної проблеми було розкриття нової структурно-організаційної моделі неперервної безвідривної педагогічної практики студентів 2–4-х курсів факультетів мистецтв, музично-педагогічних факультетів, тобто структурних елементів, технології, змісту НБПП, механізмів творчої діяльності студентів-практикантів. Така діяльність у ході педагогічної практики в значній мірі, на наш погляд, стимулює розвиток творчої мотивації в оволодінні своєю професією, а також значно прискорює розвиток творчих здібностей та умінь педагогів-музикантів. У процесі такої педагогічної практики студенти поступово підходять до усвідомлення своєї соціальної ролі і ступеня її реалізації через творчу професійно-педагогічну діяльність.

Труднощі при складанні цього посібника полягали також у тому, що перш за все потрібно було визначити його структуру, яка б найглибше відтворила специфіку нової моделі практичної підготовки студентів факультетів мистецтв, музично-педагогічних факультетів до творчої навчально-виховної роботи в сучасних загальноосвітніх навчально-виховних комплексах з 2-го по 4-й курси.

Автор довгий час перевіряв на практиці декілька варіантів даного посібника. Звичайно, даною роботою не вирішується питання про тип навчального посібника з неперервної безвідривної педагогічної практики студентів 2–4-х курсів факультетів мистецтв, музично-педагогічних факультетів. Це тільки один з його варіантів. Посібник написано на основі двадцятилітньої роботи автора із студентами 2–4-х курсів музично-педагогічного факультету Сумського державного

педагогічного університету ім. А. С. Макаренка в базових школах-лабораторіях м. Суми в ході неперервної безвідривної педагогічної практики. Отже, завдання цього навчального посібника – допомогти студентам факультетів мистецтв, музично-педагогічних факультетів практично оволодіти новими творчими педагогічними технологіями навчально-виховної роботи в сучасній школі. У ньому викладена вся необхідна інформація про неперервну педагогічну практику студентів 2–4-х курсів факультетів мистецтв, музично-педагогічних факультетів у школі з позицій творчості.

ГЛАВА I

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА СТУДЕНТІВ 2–4-х КУРСІВ

1.1. Особливості неперервної безвідривної педагогічної практики та її значення у формуванні творчої особистості майбутнього вчителя

Наша країна зараз переживає складний, динамічний час. В умовах кризи системи народної освіти відбувається девальвація шкали цінностей особистості: прагнення до оволодіння знаннями, уміннями і навичками, до творчого їх застосування досить часто поступається місцем соціальному утриманству, в процесі якого формується інтелектуальний споживач. Криза освіти буде подолана лише тоді, коли вона стане найважливішою частиною духовного життя суспільства, а отже, активно впливатиме на розвиток його економіки і культури. У зв'язку з цим усе наполегливіше проявляється об'єктивна необхідність підвищити творчий потенціал праці мільйонів учителів.

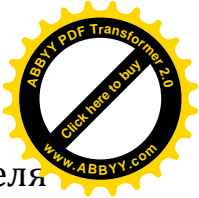
Але творче відношення до життя, до праці не може виникнути само по собі. Воно формується в першу чергу відповідним стилем виховання, реалізація якого докорінно пов'язана з перебудовою усіх навчально-виховних структур народної освіти, із творчим зростанням педагога.

Тому актуальність проблеми утвердження творчої активності майбутніх учителів, зокрема педагогів-музикантів, цілком очевидна. Вона виявляється в потребі і здатності до суспільно корисної праці, творчості, постійного руху вперед та самооновлення на основі прогресивних суспільних ідеалів і набуває в духовно-моральному відродженні нашого суспільства надзвичайно великої сили і значення.

Будучи найбільш суттєвою якістю особистості, творча активність при цьому визначає характер її соціально-професійної спрямованості, певний ступінь її соціалізації. Отже, на соціальному та особистісному рівні творча активність є цілеспрямованою діяльністю з перебудови оточуючого світу, суспільства і особистісної інтелектуально-емоційної природи. Тому досліджувана нами проблема розглядається у двох аспектах:

- 1) у плані виховання нового творчого типу особистості вчителя;
- 2) у зв'язку з більш близькою перспективою – практичною професійно-педагогічною підготовкою студентів факультетів мистецтв, музично-педагогічних факультетів до творчого виконання своєї соціально-професійної ролі.

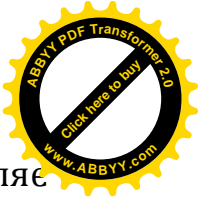
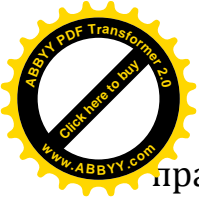

На основі вищесказаного ми розглядаємо творчу активність учителя як головну якість його особистості на сучасному етапі еволюції школи. Тільки творча активність, на нашу думку, допоможе майбутньому педагогу відмовитись від традиційних екстенсивних форм і методів роботи, надасть можливість проявити себе в інтенсивній, енергійній, оригінальній, ініціативній, самостійній творчій діяльності. При цьому творча активність набуває статусу інтегративної, комплексної якості, стійкої і в той же час динамічної. По-перше, ця якість характеризується реальною готовністю вчителя до творчої перебудови технології своєї праці із антидогматичних позицій і перш за все до розвитку своїх найкращих особистісно-професійних рис. По-друге, це своєрідний критерій міцності і цілісності професійної сформованості кожного педагога. По-третє, творча активність є спрямованістю на кінцевий результат освітньої роботи – інтенсивний розвиток школярів. Таким чином, можна розглядати творчу активність як ядро, субстанцію особистості, яка виявляється в спрямованості, готовності, здатності її до різних видів творчої професійно-педагогічної діяльності, якість, яка незамінна в забезпеченні соціально-професійної спроможності вчителя, практично всіх його властивостей.

Оскільки лише творчий вчитель зможе виховати у своєму учневі творчу особистість, то це потребує від майбутнього педагога, у тому числі і педагога-музиканта, творчої мотивації діяльності, глибоких знань наукових основ теорії управління колективом, розуміння сутності завдань і методів виховання підростаючого покоління, вікових та індивідуальних особливостей учнів, творчих умінь і навичок у проведенні комунікативної, дидактичної, дослідницької, концертної діяльності засобами музичного мистецтва відповідно до законів і технологій педагогічної творчості.

Одним із найважливіших координаційних шляхів вирішення цієї складної комплексної проблеми, на наш погляд, є науково обґрунтована організація неперервної безвідривної педагогічної практики студентів факультетів мистецтв, музично-педагогічних факультетів з другого до останнього курсів їх навчання. Ми вважаємо, що саме педагогічна практика максимально інтегрує процес об'єднання теоретичної підготовки студентів-практикантів з їх самостійною практичною професійно-педагогічною діяльністю, яка стає, таким чином, однією з основних форм найбільш активного, інтенсивного засвоєння і практичного застосування теоретичних знань, вироблення творчих професійно-педагогічних умінь та навичок, формування педагогів як творчих особистостей. Педагогічна

практика також сприяє згуртуванню колективу, групи студентів, дозволяє цілеспрямовано формувати такі особистісні професійно важливі якості, як ініціативність, гуманність, відповідальність, почуття обов'язку, цілеспрямованість, самокритичність, товариськість, прагнення до подолання труднощів, прагнення до творчості в педагогічній роботі, інтерес до педагогічної діяльності, прогнозування та ін.

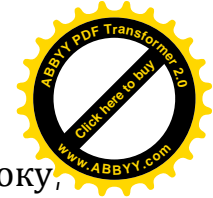
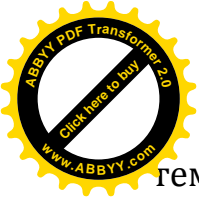
На наш погляд, особливе місце в системі неперервної безвідривної педагогічної практики займає неперервна безвідривна педагогічна практика (НБПП) студентів 2–4-х курсів. Характерною особливістю даного виду практики є те, що майбутні педагоги, починаючи з IV семестру другого курсу, мають можливість неперервно спілкуватися і працювати з дітьми. Ця діяльність у ході НБПП у значній мірі стимулює розвиток творчої мотивації в оволодінні своєю майбутньою професією, а також творчих здібностей і умінь. Вона дозволяє практикантам побачити всю широчінь спектра професійних функцій учителя музики загальноосвітньої сучасної школи протягом навчального року. У процесі педагогічної практики студенти поступово підходять до усвідомлення своєї соціальної ролі і ступеня її реалізації через творчу музично-педагогічну діяльність. Це сприяє закріпленню творчої спрямованості професійно-педагогічної діяльності майбутніх педагогів-музикантів.

1.2. Науково-педагогічна новизна неперервної безвідривної педагогічної практики студентів 2–4-х курсів

Науково-методична новизна запропонованої нами моделі неперервної безвідривної педагогічної практики студентів 2–4-х курсів факультетів мистецтв, музично-педагогічних факультетів стосується перш за все її змісту, технології професійно-педагогічної діяльності та її управління:

1) в основі діяльності вчителя музики – музичне мистецтво та поліфонія мистецтв (педагогіка як мистецтво виховання, література, живопис, скульптура, танець, гармонія природи тощо), що спрямовані на виховання культури почуттів, творчої спрямованості думок, втілених в соціально і особистісно значущій професійно-педагогічній діяльності;

2) демократичність, гуманність творча самостійність студентів-практикантів у діяльності (вільне, самостійне складання індивідуальних планів творчо-педагогічної діяльності, вибір видів діяльності, визначення

тематики і плану виховних заходів, складання планів-конспектів уроку, його фрагмента, захист творчих проектів на лабораторно-практичних заняттях з предметів психолого-педагогічного циклу, на консультаціях-оперативках у ході НБПП);

3) індивідуалізація процесу неперервної педагогічної практики з опорою на творчу мотивацію, творчі здібності і уміння (комунікативно-творчі; дослідницькі – прогностичні, діагностичні, конструктивні; дидактичні; рефлексивні);

4) педагогічна імпровізація в розв'язанні педагогічних задач на основі засвоєних технологій їх реалізації;

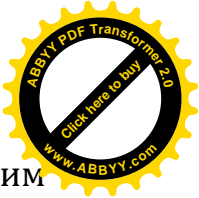
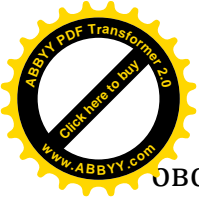
5) постійне цілеспрямоване навчання методам педагогічної творчості і майстерності (дискусія, диспут, полеміка, «мозкова атака», рейтинг та ін.);

6) принципи діяльнісно-творчого підходу щодо організації і проведення даного виду педагогічної практики – гнучкості, відкритості, оптимальності, демократичності та гуманності, співтворчості, креативності (власне творчості), рефлексії (самоаналіз, самоконтроль, самооцінка, саморегуляція) на усіх змістовно-часових (трьох) етапах реалізації нашої моделі практики (1-й етап – IV навчальний семестр; 2-й етап – VI навчальний семестр; 3-й етап – VII навчальний семестр).

Модель НБПП, що пропонується, істотно допомагає переборювати у студентів-практикантів невпевненість у своїх силах, закріпаченість особистісних творчих потенцій, зокрема ініціативи та самостійності, сприяє швидкому подоланню труднощів, протиріч у роботі з дітьми, шкільним колективом, що постійно виникають у процесі практики. Отже, дана модель неперервної безвідривної педагогічної практики в значній мірі стимулює розвиток основних показників творчої активності – творчої мотивації та комплексу творчих здібностей, умінь майбутніх учителів музики.

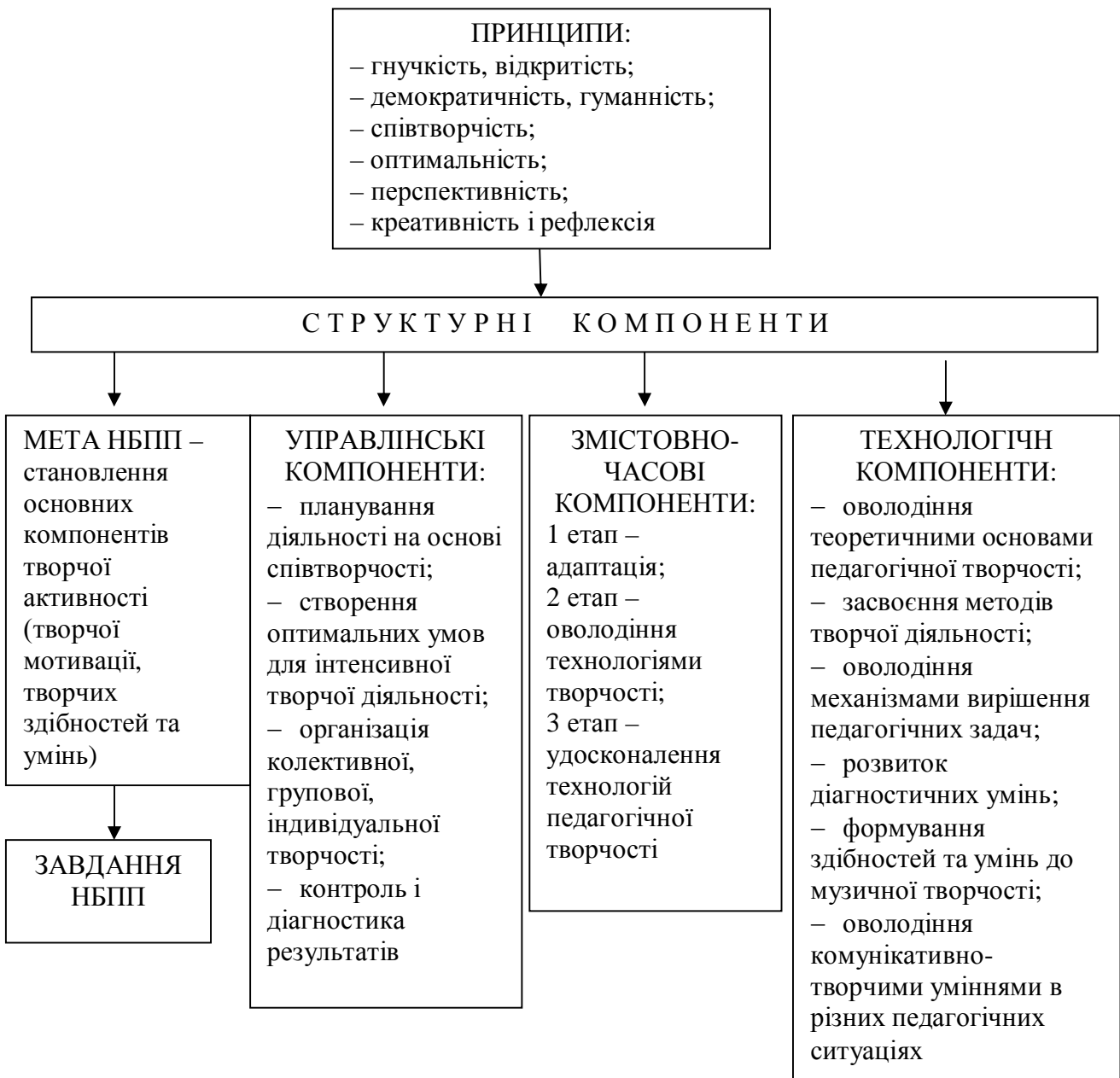
Перевірена експериментально, дана модель НБПП синтезувала цільову, змістовну та операціональну функції системи в її єдності. Саме це і дозволило нам у ході педагогічного експерименту перетворити її в «дійову», зручну основу для творчої педагогічної діяльності, як фундаменту становлення творчої активності сучасного вчителя.

Досліджуючи характер і зміст діяльності студентів-практикантів 2–4-х курсів під час неперервної безвідривної педагогічної практики в різних мікро- і макроумовах, ми дійшли висновку, що тільки через їх власне активне діяльнісно-творче включення в процес практичного

оволодіння своєю майбутньою професією разом із цілеспрямованим навчанням технологіям творчої діяльності можливе інтенсивне становлення творчої активності (творчої мотивації, творчих здібностей та умінь). Дані позиції і обумовили структурно-організаційний зміст нової моделі неперервної безвідривної педагогічної практики (схема 1). **Ця модель побудована на нових діяльнісно-творчих принципах** (гнучкості, відкритості, демократичності, гуманності, співтворчості, оптимальності, перспективності, креативності, рефлексії), які визначили загальний зміст, мету, управлінські, змістовно-часові, технологічні компоненти неперервної безвідривної педагогічної практики (НБПП).

СХЕМА 1
ОРГАНІЗАЦІЙНО-СТРУКТУРНА МОДЕЛЬ НБПП

1.3. Принципи неперервної безвідривної педагогічної практики студентів 2–4-х курсів

Педагогічні принципи в підході до створення даної моделі неперервної безвідривної педагогічної практики розглядаються нами як вимоги до всієї системи, від дотримання яких об'єктивно залежить успішне функціонування моделі-системи в цілому і кожного її елемента зокрема.

Провідним принципом у підході до розробки своєї моделі організації і проведення неперервної безвідривної педагогічної практики став **принцип гнучкості** (наявність багатьох варіантів, що дозволяє студентам самостійно роботи вибір) і **відкритості** (можливість внесення змін в раніше визначений зміст, коригування залежно від педагогічних ситуацій, що виникають, і від індивідуальних особливостей студентів). При цьому «жорсткість» дотримується лише в одному – обов'язковому оволодінні різними видами професійно-педагогічної діяльності та технологіями творчої роботи вчителя.

Наступний, **не** менш важливий, **принцип демократичності і гуманності** включає: рівноправність студентів, викладачів і вчителів у колективному обговоренні проекту програми неперервної безвідривної педагогічної практики, визначенні змісту і видів професійно-педагогічної діяльності, захисті творчих проектів (на конференціях-оперативках та лабораторно-практичних заняттях з предметів психолого-педагогічного циклу), а також гуманне ставлення до своїх колег-практикантів, учнів, учителів, оточуючих людей, засноване не тільки на гуманістичних мотивах, але й на засвоєній технології гуманістичного навчання.

Унаслідок такого колективного обговорення проекту програми неперервної безвідривної педагогічної практики (НБПП) визначається оптимальне коло діяльності, форм і методів роботи студентів-практикантів. Отже, третім принципом, який безпосередньо витікає з другого, в організаційно-методичному забезпеченні НБПП у базових навчально-виховних комплексах-лабораторіях є **принцип оптимізації неперервної безвідривної педагогічної практики**. Він орієнтує студентів, методистів, керівників практики, учителів загальноосвітніх навчально-виховних комплексів (шкіл), перш за все, на пошук невикористаних резервів, планомірність, оригінальність, розумність, динамічність в організації цього процесу. Такий підхід сприяє інтенсифікації

практичного оволодіння своєю професією, дає імпульс до творчого пошуку, ризику, забезпечує і стимулює розвиток творчої мотивації професійно-педагогічної діяльності, творчих здібностей та умінь.

Четвертим, взаємозв'язаним із попереднім, принципом, на якому базується наша наукова модель неперервної безвідривної педагогічної практики, є **принцип співтворчості і співробітництва студентів-практикантів, викладачів, керівників практики, вчителів і учнів.**

До вищезазначених принципів нової моделі НБПП також відносяться **принципи перспективності і креативності (творчості), колективних творчих справ (КТС)** оскільки вищим рівнем розвитку творчої активності, на наш погляд, є перспективна, творча, новаторська, творчо-перетворювальна діяльність в особистісному і соціальному розумінні.

Принцип рефлексії зумовлює розвиток необхідних особистісних якостей майбутніх педагогів – самоконтролю, саморегуляції, самооцінки, самоаналізу, які інтенсифікують процес їхнього професійно-педагогічного становлення.

Усі вище перераховані принципи, як засвідчує досвід, не існують самі по собі. Вони закономірно увесь час взаємопроникають, знаходяться в тісному діалектичному взаємозв'язку.

Таким чином, **неперервна безвідривна педагогічна розв'язує одночасно двоєдине завдання:**

- 1) сприяє розвитку творчої активності майбутніх учителів музики;
- 2) стимулює становлення творчої активності школярів, з якими студенти-практиканти працюють у ході НБПП.

Дані принципи, на наш погляд, є загальними для розробки моделей неперервної безвідривної педагогічної практики вчителів різних спеціальностей. Лише принцип креативності (власне музично-художньої творчості) в більшій мірі характеризує специфіку виявлення творчої активності вчителів гуманітарних спеціальностей, особливо вчителів музики та літератури.

Ускладнення програми неперервної безвідривної педагогічної практики повинно проходити цілеспрямовано і планомірно.

Вибудовуючи таку модель НБПП, необхідно гнучко коригувати ступінь її складності (відповідно до можливостей та побажань студентів-практикантів).

1.4. Мета, завдання, структурні компоненти неперервної безвідривної педагогічної практики студентів 2–4-х курсів

Спираючись на вищевказані принципи, нами була визначена мета, завдання, управлінські, змістовно-часові, технологічні компоненти неперервної безвідривної педагогічної практики, тобто зміст даного виду практики.

Головна мета неперервної безвідривної педагогічної практики – формування у студентів 2–4-х курсів системи необхідних педагогічних умінь й навичок, фахових здібностей, основних компонентів творчої активності (творчої мотивації, творчих здібностей і умінь), особистісно-індивідуального стилю поведінки та діяльності, необхідних для майбутньої професії в оптимально наближених до роботи за фахом умовах; вдосконалення і втілення на практиці знань і вмінь, набутих в курсах педагогіки, педагогічної творчості, психології, методики музичного виховання, спеціальних дисциплін, здійснення цілісної системи навчально-виховної роботи з учнями молодших класів з виконанням функцій вчителя музики-хормейстера і класного керівника.

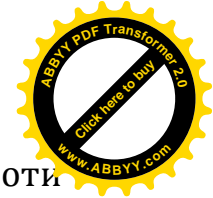
Відповідно до принципів та мети, нами були сформульовані такі **основні завдання НБПП**:

- 1) вироблення в майбутніх учителів основних якостей творчої активності;
- 2) створення оптимальних умов для вільної педагогічної творчості;
- 3) озброєння студентів технологіями вирішення різних нестандартних педагогічних задач («ноу-хау»);
- 4) формування найважливіших професійно-педагогічних якостей творчої особистості (ясно виражена творча мотивація професійно-педагогічної діяльності; становлення таких творчих здібностей, як комунікативно-творчі, дидактичні, дослідницькі, рефлексивні).

Дана модель заснована на системно-структурному підході до діяльності і включає такі взаємозв'язані **елементи системи**:

1. Управлінські компоненти НБПП:

- планування;
- створення оптимальних умов;
- організація колективної, групової, індивідуальної творчості;
- контроль і діагностика результатів професійно-педагогічної діяльності.

2. **Змістовно-часові компоненти**, які визначають зміст роботи практикантів на конкретних часових етапах:

- I-й етап (IV семестр) – адаптація, спостереження, вивчення досвіду і прогноз діяльності;
- II-й етап (VI семестр) – оволодіння технологіями творчості, формами і методами педагогічної діяльності;
- III-й етап (VII семестр) – удосконалення технологій педагогічної творчості, вироблення індивідуального стилю творчої діяльності на основі відомих технологій творчості і особистої ініціативи.

3. **Технологічні компоненти:**

а) оволодіння практичними основами педагогічної творчості (принципи, механізми творчої діяльності, технології вирішення педагогічних задач);

б) освоєння методів творчої діяльності – експеримент, дискусія, полеміка, диспут, «мозкова атака» та ін.; самооцінка, самоконтроль, саморегуляція; визначення рівня вихованості школярів, розвиток музично-творчих здібностей);

г) формування здібностей і умінь до музичної творчості (вироблення власного концертно-виконавського стилю);

д) оволодіння комунікативно-творчими вміннями в різних педагогічних ситуаціях.

Студенти-практиканти 2–4-х курсів реально знайомляться з усіма напрямками навчально-виховного процесу у молодших класах загальноосвітньої школи, його специфічною своєрідністю в різних вікових групах учнів 1–4-х класів, набувають досвід саморегуляції педагогічної діяльності, стимулювання та розвитку пізнавально-творчої активності, життєдіяльності молодших школярів, організації спілкування і взаємодії з ними.

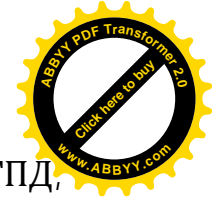
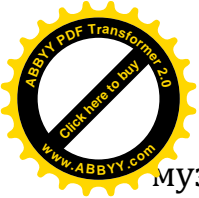
Під час неперервної безвідривної педагогічної практики студенти виконують такі завдання:

1. **Ознайомлення з навчально-виховною роботою школи:**

– основними напрямками навчально-виховної роботи школи (робота щодо реалізації основних навчальних і виховних завдань школи та змісту морального, естетичного, фізичного, трудового виховання);

– перспективним плануванням музично-естетичного виховання у школі, закріпленому класі, групі продовженого дня (бесіди з учителем

музики, класним керівником закріпленого класу, вихователем ГПД, організатором позакласної та позашкільної роботи, завучем молодших класів, завучем школи мистецтв, директором школи);

– школою, кабінетом музики та його матеріально-технічним забезпеченням;

– планом роботи школи, календарними, тематичними і поурочними планами вчителів музики, планом виховної роботи класного керівника.

2. Вивчення:

– основних напрямків та технологій музично-естетичного виховання учнів у сучасній загальноосвітній школі;

– творчої лабораторії вчителя музики (планів, творчих форм і методів навчально-виховної роботи);

– особистості учня (музично-творчих здібностей та умінь, інтересів, необхідних при виконанні творчих музично-навчальних завдань) хід запровадження комплексу методів психолого-педагогічної діагностики.

3. Участь у навчально-виховній роботі:

– ознайомлення з плануванням, формами і методами діяльності класного керівника, вчителя музики;

– самостійне складання індивідуального плану навчально-виховної роботи у закріпленому класі;

– засвоєння основних напрямків музично-естетичного виховання учнів молодших класів:

а) відвідування, спостереження та аналіз уроків вчителів у закріпленому класі, вчителів музики школи та студентів-практикантів;

б) планування фрагментів уроків музики на період педагогічної практики, розробка їх конспектів, проведення фрагментів уроків, в тому числі залікових: не менше 2-х фрагментів уроків музики, їх аналіз та самоаналіз;

в) відвідування і аналіз позакласних заходів, які проводяться вчителем музики, класним керівником або заступником директора школи з виховної роботи;

г) безпосередня участь у навчально-виховній роботі, планування, складання власних сценаріїв (творчих проектів) і проведення позакласних виховних заходів музично-естетичного спрямування;

– систематичний аналіз своєї практичної діяльності та досвіду навчально-виховної роботи школи, ведення педагогічного щоденника;

- допомога класному керівнику у згуртуванні колективу класу (на основі організації і проведення колективних творчих справ – КТС);
- виявлення і розвиток індивідуальних захоплень, уподобань школярів;
- допомога вчителю музики у вивченні, дослідженні і розвитку пізнавально-творчої активності, музичних інтересів; формуванні музичних здібностей та художніх смаків учнів закріпленого класу з урахуванням їх індивідуальних і вікових особливостей; творчому підборі дидактичного матеріалу до уроку, позакласного виховного музично-естетичного заходу; складанні таблиць діагностики розвитку музичних здібностей, інтересів, умінь, уподобань, захоплень учнів закріпленого класу тощо: допомога в обладнанні кабінету музики;
- проведення індивідуальних занять з учнями закріпленого класу з метою спостереження за розвитком їх пізнавальної активності, музично-творчих здібностей і умінь (діагностика динаміки розвитку);
- самостійне складання індивідуальних, поурочних планів та розгорнутих планів-конспектів (фрагментів) уроків музики; самоаналіз, самооцінка результатів власної професійно – педагогічної діяльності в педагогічному щоденнику з метою подальшого самовдосконалення у своїй професії;
- надання допомоги активу закріпленого класу в плануванні та організації роботи;
- самостійна підготовка і проведення конкретних виховних заходів (бесід на морально-естетичні теми діалогічного характеру, уроків Мужності, Миру, музично-пізнавальних ігор, свят, конкурсів, музичних вікторин тощо).

У результаті проходження неперервної безвідривної педагогічної практики студент повинен **знати**:

- сутність процесів навчання й виховання у початковій школі, їхні психолого-педагогічні особливості;
- основи вікової педагогічної психології розвитку особистості молодшого школяра (1–4 класи);
- основи педагогічної творчості (творча лабораторія вчителя музики тощо);
- основні методи діагностики особистості (учня) та колективу (клас);

- сутність елементів методик музичного виховання, спрямованих на ефективний музично-естетичний розвиток молодших школярів;
- приклади і способи діяльності вчителя музики, класного керівника;

уміти:

- планувати і виконувати педагогічну роботу у школі відповідно до цілей та завдань неперервної безвідривної педагогічної практики;
- налагоджувати комунікативну творчу взаємодію з вчителем, учнями класу, школи;
- користуватися різними методиками психолого-педагогічного дослідження;
- аналізувати результати виховання;
- визначати ступінь розвитку тих чи інших індивідуальних якостей учнів початкових класів, закріпленого класу зокрема;
- оцінювати особистість молодшого школяра з різних кутів зору, у різних життєвих ситуаціях;
- вивчати стан класного колективу (закріплений клас), виявляти та усувати конфлікт в ньому, об'єднувати учнів (КТС – колективні творчі справи), спонукати їх до творчості, до серйозної праці;
- прогнозувати подальшу діяльність, проектувати майбутнє учнів закріпленого класу, планувати роботу щодо розвитку їх задатків, спрямувати кожного молодшого школяра до його індивідуальної вершини;
- володіти певною сукупністю існуючих методик психолого-педагогічного дослідження для діагностики як окремих сторін розвитку особистості молодшого школяра (пізнавального інтересу, пізнавально-творчої активності, музично-творчих здібностей, умінь, захоплень, уподобань, естетичних смаків), так і цілісного вивчення рівня її вихованості, життєвих орієнтацій та перспектив;
- практично та творчо використовувати елементи методик музичного виховання;
- використовувати в ході практики підручники, навчальні, навчально-методичні посібники, додаткову літературу, нотну літературу, дидактичний та наочний матеріал під час розробки та написання конспектів уроків музики та позакласних музично-естетичних заходів;
- виготовляти наочність (таблиці, схеми, роздатковий матеріал тощо) для уроків (фрагментів) музики та використовувати її на практиці;

- самовиражатись у активному творчому навчально-виховному процесі в ході практики в школі;
- здійснювати міжпредметні зв'язки психолого-педагогічних, спеціальних і методичних знань при підготовці і проведенні різноманітних форм навчально-виховної роботи в школі;
- співпрацювати з дітьми молодшого віку, що навчаються у початковій школі;
- проводити самооцінку, самоаналіз і саморегулювання своєї діяльності під час практики;
- самостійно та з допомогою класного керівника планувати і організовувати творчу музично-естетичну роботу з молодшими школярами в позаурочний час;
- самостійно складати індивідуальний план роботи, сценарії позакласного навчально-виховного заходу, план-конспект уроку (фрагменту) музики;
- спостерігати і аналізувати навчально-виховний процес у школі, закріпленому класі з позицій творчості;
- самостійно виділяти та систематизувати педагогічні факти;
- працювати з психолого-педагогічною, спеціальною літературою у визначеній темі з метою самовиховання і самоосвіти;
- спостерігати і аналізувати основні елементи уроку музики та виховного позакласного заходу у педагогічному щоденнику;
- вивчати і узагальнювати творчий досвід учителя-майстра, учителя музики, класного керівника;
- складати власні творчі проекти (сценарії різноманітних позакласних заходів), підбирати до них дидактичний та музичний матеріал;
- вибирати та застосовувати найбільш ефективні форми і методи організації музично-естетичної навчально-виховної діяльності молодших школярів, враховуючи їх вікові та індивідуальні особливості;
- ставити, виходячи з даної педагогічної ситуації, конкретне навчально-виховне завдання і творчо планувати хід його вирішення;
- варіювати репродуктивні та творчі методи в процесі роботи з дітьми молодшого шкільного віку;
- планувати і здійснювати роботу з малими вокально-хоровими формами (вокальний ансамбль, тріо, дует, соло);

- оволодівати з допомогою класного керівника класу та вчителя музики методикою організації та проведення колективної творчої справи (КТС) з учнями закріпленого класу;
- устанавлювати відношення із школярами як під час уроків, так і в процесі позакласної навчально-виховної діяльності, дозволя;
- оволодівати творчими формами, методиками роботи.

1.5. **Етапи неперервної безвідривної педагогічної практики**

В обміркованій, логічно вибудованій системі технічних і художньо-творчих педагогічних задач, які постійно ускладнюються, необхідно враховувати можливості їх сприйняття, прийняття, засвоєння, творчого вирішення кожним практикантом, оскільки контингент студентів факультетів мистецтв є досить різноманітним. Адже тут навчаються випускники дитячих музичних шкіл (ДМШ), музично-педагогічних училищ, педагогічних коледжів, училищ мистецтва та культури, а також студенти, які не мають до вступу в педагогічний ВНЗ музичної освіти (особливо серед юнаків). Тому **перший етап у ході НБПП (2-й курс, IV семестр) передбачає:**

- самостійний розподіл практикантів за класами (хто з ким бажає працювати, по 3–4 чоловіки);
- колективне обговорення проекту програми даної практики, приблизних творчих завдань студентів-практикантів;
- самостійне планування кожним студентом своєї навчально-виховної діяльності з дітьми;
- самостійне визначення основних напрямків своєї діяльності в школі відповідно до принципу: що є найбільш корисним для мене і для оточуючих мене людей, для моєї майбутньої творчої соціально-професійної ролі;
- визначення творчого потенціалу класу і кожного учня зокрема, прогнозування, діагностика перспектив розвитку музично-творчих здібностей школярів;
- виявлення і розвиток рефлексивних здібностей, необхідних у процесі творчого аналізу і при вирішенні різноманітних педагогічних задач тощо.

Отже, на другому курсі студенти повинні бути не пасивними спостерігачами, а активними помічниками класних керівників, учителів музики в навчально-виховній роботі з учнями визначеного класу.

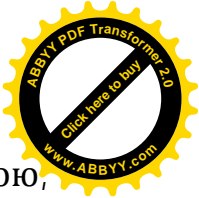

Цінність даного етапу полягає, на наш погляд, у тому, що діяльність студентів-практикантів не зводиться лише до пасивних спостережень, аналізу діяльності класного керівника, вчителя музики, учнів закріпленого класу, а й постійно залучає майбутніх учителів до діяльності, інколи важкої, у чомусь суперечливої, але разом з тим цікавої, пізнавальної, творчої. Адже спілкуючись і працюючи з дітьми, студент повинен прагнути до особистого самовдосконалення, оскільки для учнів він – наставник, старший товариш, приклад у всьому.

Другий етап (3-й курс, VI семестр) в реалізації процесу формування творчої активності майбутнього вчителя музики в ході НБПП – це безпосередня участь студентів в організації, підготовці, проведенні позакласних заходів (розучування пісень, віршів до святкових ранків, проведення бесід на морально-етичні теми тощо), що є своєрідним виявленням творчості: написання, захист творчих проектів (сценарії до святкових ранків, свят пісні, музичних казок, вікторин, КВК, «Музичної мозаїки», «Поля чудес» та ін.) та їх практична реалізація відповідно до законів творчості.

Примітка: на даному етапі зберігається такий же принцип розподілу студентів-практикантів за класами, який був на другому курсі. Таким чином, студенти-практиканти, залишаючись у тих же класних колективах, працюють і спілкуються з тими ж учнями, що і на другому курсі, дорослішають разом із своїми учнями. На цьому етапі, в порівнянні з першим, у студентів-практикантів у значній мірі вже переважає самостійність над професійною безпорадністю, відповідальність у вирішенні досить складних проблем, які виникають у процесі навчально-виховної роботи з учнями прикріплених класів під час неперервної безвідривної педагогічної практики. Саме на даному етапі найбільш інтенсивно починають формуватися такі творчо індуковані якості особистості майбутнього педагога, як самовідповідальність, самокритичність, ініціативність, товарицькість, прогнозування, гуманність, почуття обов'язку, цілеспрямованість, сила волі, інтерес до педагогічної діяльності, прагнення до творчості в педагогічній професії. Співробітництво, що поєднується з самостійністю прийняття оригінальних, оптимальних рішень у неординарних педагогічних ситуаціях, які постійно змінюються, а також ініціативність, самокритичність, як правило, стимулюють практикантів до пошуку нових цікавих форм і методів у професійно-педагогічній діяльності з дітьми.

Оскільки будь-яка модель несе в собі поруч із ілюстративною, трансляційною, пояснювальною ще й провісницьку функції, то в нашій (гнучкій, відкритий за змістом) новій організаційно-методичній моделі неперервної безвідривної педагогічної практики студентів передбачена ще і дальня перспектива.

Третій етап – навчально-методична практика і стажування студентів 4–5-х курсів. Продовжуючи свій розвиток у сьомому навчальному семестрі (IV курс) неперервна безвідривна педагогічна практика гармонійно впливається в подальший процес педагогічної практики, забезпечуючи, таким чином, спадкоємність результатів формування дуже важливої інтегративної якості – творчої активності майбутніх педагогів і подальший її розвиток. Навчально-методична практика і стажування, як й інші види педагогічної практики, в значній мірі повинні сприяти соціально-професійному становленню майбутніх учителів музики з урахуванням дальніх перспектив, вимог суспільства до творчої особистості вчителя сучасної школи.

На цьому етапі студенти-практиканти повинні підійти до достатньо повного і глибокого усвідомлення соціальної і особистісної значущості професії вчителя музики, її творчо-перетворювальної ролі в суспільному житті, тут вже досить яскраво повинні проявитися творча мотивація в оволодінні професією та розвинуті творчі здібності і уміння, які визначають вольову, активну, самостійну, творчу позицію майбутнього спеціаліста.

Поряд із уже засвоєними формами і методами роботи з дітьми, студенти-практиканти на даному етапі практики більш глибоко і різнобічно, ніж на попередніх етапах (самостійне складання індивідуального плану, планування позакласного заходу, вибір видів діяльності), оволодівають творчими методами діяльності (діалог, диспут, дискусія, методи прогнозування, педагогічного експерименту та ін.), що виявляється в захисті проектів колективних творчих справ (КТС), індивідуальних планів, сценаріїв позакласних заходів, конспектів, фрагментів і цілісних уроків музики та ін.

ГЛАВА 2.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ НЕПЕРЕРВНОЇ БЕЗВІДРИВНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ 2–4-х КУРСІВ

Неперервна безвідривна педагогічна практика студентів 2–4-х курсів факультетів мистецтв, музично-педагогічних факультетів, як правило, проводиться в 1–4-х класах (молодших) базових навчально-виховних комплексів-лабораторій (загальноосвітніх шкіл). Важливим фактором у соціально-професійному становленні майбутніх учителів є підбір шкіл для проходження практики. Це повинні бути кращі школи, в яких працюють творчі висококваліфіковані спеціалісти, майстри своєї справи, де є необхідні навчально-методичні умови для активної творчої діяльності студентів-практикантів.

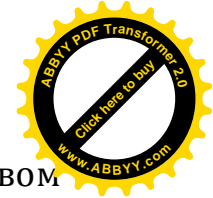
2.1. Підготовка до практики

До неперервної безвідривної педагогічної практики, безумовно, старанно повинні готуватися: деканат факультету, кафедри спеціальних предметів, педагогіки, педагогічної творчості, психології, а також методисти, керівники практики, самі студенти.

Перед початком практики проводиться **настановча конференція**. На ній студенти-практиканти разом із методистами, керівником практики обговорюють програму НБПП, приблизні завдання, одержують консультацію керівника практики щодо організації і проведення навчально-виховної роботи в школі, вивчення учнів і колективів прикріплених класів, ведення необхідної документації. Як правило, одна студентська група (20–25 чоловік) закріплюється за визначеною школою на весь період практики (2–4-й курси). За бажанням студенти самостійно розподіляються (3–4 чоловіки) за класами. Один із студентів згідно з рішенням групи призначається **старостою**. В його обов'язки входить:

- а) ведення обліку відвідування студентами школи та результатів їх діяльності у процесі НБПП;
- б) оповіщення студентів-практикантів про колективні консультації-оперативки;
- в) виконання різних доручень керівників практики та ін.

Студентська група працює в школі-лабораторії під керівництвом методиста спеціальної кафедри. Навчально-методичну допомогу в роботі, як правило, надають викладачі спеціальних кафедр факультету мистецтв, музично-педагогічного факультету, а також кафедр педагогічної творчості, педагогіки, психології.

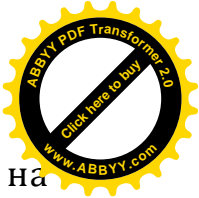
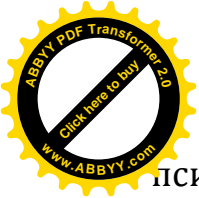
2.2. Основні напрямки роботи студентів-практикантів у процесі неперервної безвідривної педагогічної практики

Для усіх студентів-практикантів робота проводиться за такими **основними напрямками**:

- ознайомлення з основними напрямками передового новаторського досвіду з музично-естетичного виховання школярів, зокрема учнів 1–4-х класів;
- творче вивчення основних напрямів роботи даної школи з музично-естетичного виховання, досвіду роботи вчителя музики, класного керівника закріпленого класу;
- самостійне планування навчально-виховної роботи з учнями закріпленого класу засобами музичного мистецтва, а також з основними видами діяльності, які їм запропоновані;
- проектування, прогнозування, діагностування розвитку творчих здібностей як окремих учнів, так і творчого потенціалу класу в цілому тощо;
- самооцінка, самоаналіз результатів діяльності в педагогічному щоденнику.

Побудувавши модель неперервної безвідривної педагогічної практики, на основі вищезазначених принципів, завдань, етапів, напрямків, необхідно визначити **приблизний об'єм і творчу орієнтованість видів діяльності**:

1. Самостійне планування роботи з дітьми.
2. Спостереження і самоаналіз навчально-виховного процесу з позиції його особистісної та соціальної значущості.
3. Творче оволодіння теоретичними знаннями, запам'ятовування і творча переробка матеріалів позакласних заходів, уроків, їх фрагментів, оволодіння елементами педагогічної творчості й майстерності (спілкування, творче самопочуття з дітьми).
4. Моделювання різних видів діяльності школярів на лабораторно-практичних заняттях з основ педагогічної творчості, педагогіки,

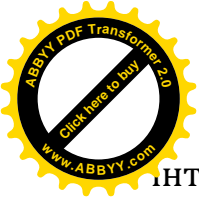
психології, методики музичного виховання, методики виховної роботи, на консультаціях-оперативках під час педагогічної практики.

5. Організація різних видів діяльності школярів як **колективних творчих справ (КТС)**:

- а) суспільно-політична діяльність (бесіди на морально-естетичні теми, уроки Миру, уроки Мужності та ін.);
- б) навчально-пізнавальна діяльність (підготовка і проведення фрагментів і цілісних уроків музики; допомога вчителю у виготовленні наочних посібників, дидактичного матеріалу до уроку; допомога класному керівнику у проведенні виховних годин; допомога вихователю групи продовженого дня (ГПД) при підготовці домашніх завдань учнями та в організації їх дозвілля тощо);
- в) трудова діяльність передбачає оформлення і обладнання кабінету музики та класної аудиторії тощо;
- г) спортивно-оздоровча робота передбачає підбір музичного матеріалу для проведення спортивних ігор «Веселі старты», музично-спортивних свят або інших заходів, які запропонують студенти-практиканти і школярі;
- д) музично-естетична діяльність – це робота в якості керівника або концертмейстера хорових, вокальних колективів закріпленого класу або ж шкільних гуртків при підготовці і проведенні творчих заходів (музичних свят, конкурсів пісні, лекцій-концертів, музично-пізнавальних ігор, вікторин, КВК, різноманітних конкурсів тощо).

Особливість проведення художньо-творчої діяльності, її специфічність полягає в тому, що вона включає цілий комплекс різноманітних видів діяльності, потребує ініціативності, нетрадиційного мислення, самостійності, творчого підходу, великої відповідальності кожного практиканта за якість своєї роботи в єдиній колективній творчій справі. Умовою високого рівня творчої орієнтованості професійно-педагогічної діяльності студентів-практикантів у ході НБПП є кваліфікована спрямовуюча консультація вчителів, методистів, викладачів.

Індивідуальні заняття, які включені в приблизний план роботи студентів-практикантів, теж повинні мати творчий характер. Наприклад, завдання самостійно підготувати сценарій святкового ранку та розучити його з дітьми закріпленого класу. Важливо при цьому обов'язково пам'ятати про те, що будь-яка дата, тема повинні сприяти розв'язанню розвиваючих, навчально-пізнавальних, навчально-виховних завдань,

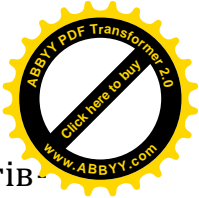
інтенсивному оволодінню різноманітними формами і методами роботи з дітьми. Звичайно, студенти другого курсу мають досить великі труднощі, які, перш за все, пов'язані з **відсутністю необхідних практичних умінь і навичок самостійної підготовки**:

- аналізувати уроки музики, позакласні заходи (які спостерігають) та різноманітну інформацію з творчих позицій;
- творчо готувати і проводити різні навчально-виховні позакласні заходи;
- чітко і ясно висловлювати свої думки в усній формі і письмово – у педагогічному щоденнику.

Тому робота із студентами другого курсу повинна суттєво відрізнятися від роботи із студентами 3–4-х курсів. При цьому необхідно враховувати індивідуальні особливості студентів-практикантів, їх життєвий досвід, тобто роботу проводити диференційовано. Кожний другокурсник, який іде на першу педагогічну практику, повинен мати досить чітке уявлення про програму неперервної безвідривної педагогічної практики (з розбивкою по тижням), про план роботи з дітьми закріпленого класу. Тобто мати той матеріал, в якому містяться пояснення до виконання роботи, яка передбачена в якості помічника класного керівника, асистента вчителя музики. Такий матеріал спрямований на оптимальне, з найменшими витратами, формування в майбутніх учителів творчої спрямованості професійно-педагогічної діяльності, творчих здібностей та умінь, необхідних для самостійної, ефективної музично-педагогічної діяльності. Самостійна практична робота, таким чином, робить складні педагогічні явища більш доступними безпосередньому спостереженню і самоаналізу, надихає на творче вирішення різноманітних педагогічних навчально-виховних завдань, які постійно виникають.

Примітка: далі наводяться приблизні схеми: оформлення педагогічного щоденника; звітів студентів і керівника неперервної безвідривної педагогічної практики про виконану роботу в процесі практики (див. додаток).

Найбільш оптимальним варіантом розподілу часу на період неперервної педагогічної практики студентів факультетів мистецтв, музично-педагогічних факультетів, на наш погляд, є такий: 2-й курс (IV семестр) – 12 тижнів, 72 години, тобто щотижнево студенти працюють у школі не менше шести годин. Таким же розподіл часу залишається і в наступних семестрах (3-й курс, VI семестр; 4-й курс, VII семестр).

З метою інтенсифікації педагогічної практики для студентів-практикантів 2–4-х курсів у IV, VI, VII навчальних семестрах у факультетському розкладі занять виставляється «шкільний день», який повинен бути мінімально завантажений аудиторними заняттями. Таким чином, студенти більш раціонально і цілеспрямовано зможуть використати свій час у цей день для роботи в школі.

2.3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів (семестр) – 2	Галузь знань _____ (шифр і назва)	Нормативна
	Напрямок підготовки <u>6.020204 Музичне мистецтво (Музика та художня культура)</u> (шифр і назва)	
Тижнів (семестр) – 12	Спеціальність (професійне спрямування): <u>0202 Мистецтво</u>	Рік підготовки: 2-й, 3-й, 4-й
		Семестр 4-й, 6-й, 7-й
Загальна кількість годин (семестр) – 72		
Тижневих годин для денної форми навчання: 6	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>бакалавр</u>	Практичні
		72 год. (семестр)
		Вид контролю: Поточний

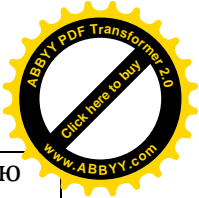
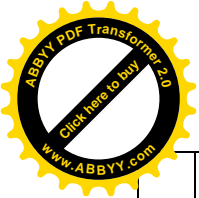
2.4. Мета, програма практики студентів 2-го курсу

2-й курс. IV семестр

Мета практики – закласти основи ціннісного відношення студентів-практикантів до їх майбутньої професійно-педагогічної діяльності, розвивати творчо орієнтовану потребу в практичному оволодінні професією вчителя музики.

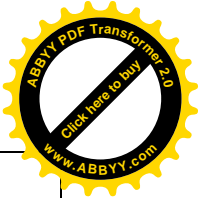
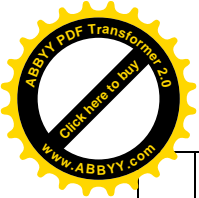
Програма педагогічної практики студентів 2-го курсу

Т И Ж Д Е Н Ь	Тема програми та основний зміст діяльності студентів у ході НБПП	Кількість годин	Форми і методи організації діяльності студентів	Робота студентів за індивідуальним планом, форма звіту в педагогічному щоденнику
1	2	3	4	5
П Е Р Ш И Й	1.1. Цілі, завдання, зміст, організація педагогічної практики студентів 2-го курсу.	2	1. Настановча конференція: а) колективне обговорення програми педагогічної практики, плану роботи студентів на IV семестр; б) внесення коректив до програми НБПП, плану роботи студентів; в) розподіл студентів за закріпленими класами; г) визначення вимог щодо ведення і оформлення звітної документації.	1. Ознайомитись з програмою неперервної безвідривної педагогічної практики, приблизним планом роботи. 2. Записати відкориговану програму, план роботи (у ході педагогічної практики) в педагогічний щоденник.
Т И Ж Д Е Н Ь	1.2. Знайомство зі школою, педагогічним колективом та основними напрямками його роботи.	2	1. Бесіда з директором школи. 2. Бесіда із завучем-організатором позакласної роботи. 3. Бесіда із завучем молодших класів. 4. Бесіда із завучем школи мистецтв (якщо така є в даній школі).	1. Ознайомитись і описати в педагогічному щоденнику основні напрямки навчально-виховної діяльності школи. 2. Дати аспектний аналіз бесід з адміністрацією школи.

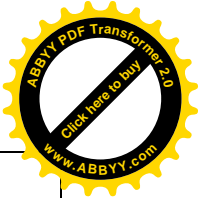
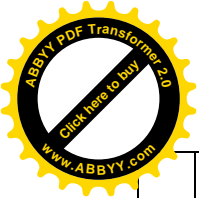

	<p>1.3. Творча лабораторія вчителя-майстра. Принципи вивчення і узагальнення педагогічного досвіду.</p> <p>1.4. Знайомство з роботою класного керівника.</p>	<p>2</p> <p>2</p>	<p>1. Зустріч і бесіда з учителем.</p> <p>2. Відвідування уроку вчителя-майстра, колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті.</p> <p>1. Бесіда з класним керівником закріпленого за студентом класу.</p> <p>2. Зустріч з учнями закріпленого класу.</p> <p>3. Відвідування уроку в закріпленому класі, колективне обговорення, дискусія.</p> <p>4. Допомога класному керівнику в підготовці позакласного виховного заходу до Дня захисника Вітчизни.</p>	<p>1. Ознайомитись з роботою вчителя-майстра в заданому аспекті.</p> <p>2. Дати опис індивідуального стилю роботи вчителя-майстра в педагогічному щоденнику.</p> <p>1. Ознайомитись з планом навчально-виховної роботи класного керівника закріпленого за студентом класу.</p> <p>2. Дати аспектний аналіз бесіди з класним керівником, учнями закріпленого класу.</p> <p>3. Дати аспектний аналіз уроку за схемою.</p> <p>4. Оформити перші сторінки педагогічного щоденника за схемою.</p> <p>5. Самостійно скласти індивідуальний план виховної роботи на період практики.</p> <p>6. Дати аспектний аналіз діяльності.</p>
<p>Д Р У Г И Й</p> <p>Т И Ж Д Е Н Ь</p>	<p>2.1. Знайомство з основними напрямками роботи школи з музично-естетичного виховання учнів та особливостями роботи з молодшими школярами.</p> <p>2.2. Зміст освіти з предмета спеціалізації в закріпленому класі.</p>	<p>1</p> <p>2</p>	<p>1. Бесіда із завучем-організатором позакласної роботи, завучем молодших класів, завучем школи мистецтв (якщо така є в школі), психологом школи.</p> <p>1. Консультація методиста.</p> <p>2. Бесіда з учителем музики.</p> <p>3. Знайомство з кабінетом музики.</p> <p>4. Відвідування уроку музики, колективне обговорення, дискусія.</p>	<p>1. Ознайомитись і описати основні напрямки роботи школи з музично-естетичного виховання.</p> <p>2. Ознайомитись, описати і проаналізувати особливості роботи з молодшими школярами.</p> <p>3. Дати аспектний аналіз бесіди з адміністрацією школи, психологом з визначеного питання.</p> <p>1. Ознайомитись з навчальною програмою «Музика» для учнів 1-4-х класів, поурочними планами на друге півріччя та планами-конспектами уроків музики.</p> <p>2. Конкретизувати індивідуальний план навчально-виховної роботи зі школярами.</p> <p>3. Дати аналіз уроку музики у визначеному аспекті.</p>

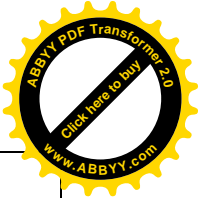
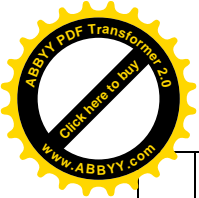

	<p>2.3. Гігієнічна оцінка шкільного режиму, розкладу уроків, умов занять молодших школярів.</p> <p>2.4. Позакласна навчально-виховна робота за індивідуальним планом.</p> <p>2.5. Колективна творча справа.</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>	<p>1. Бесіда із завучем молодших класів, завучем школи мистецтв, класним керівником, учителем музики.</p> <p>1. Робота з музично-естетичним гуртком, асистування.</p> <p>1. Допомога класному керівнику в підготовці позакласного заходу до Дня захисника Вітчизни, його проведення.</p>	<p>1. Оглянути, обстежити класну аудиторію, кабінет музики з метою визначення їх гігієнічної оцінки.</p> <p>2. Дати гігієнічну оцінку щодо розкладу уроків учнів закріпленого класу, умов класної кімнати і кабінету музики: повітряного режиму; освітленості; розміщення учнів; наочних посібників; обладнання; ТЗН; завантаженості учнів.</p> <p>1. Дати аналіз роботи в заданому аспекті за схемою.</p> <p>2. Провести діагностику музично-творчих здібностей учнів закріпленого класу згідно з таблицею (див. додаток № 1).</p> <p>1. Скласти сценарій позакласного виховного заходу в педагогічному щоденнику.</p> <p>2. Дати аспектний аналіз результатів роботи з дітьми.</p>
Т Р Е Т І Й	<p>3.1. Основні напрямки позакласної діяльності вчителя музики і школярів.</p>	1	<p>1. Бесіда із завучем-організатором позакласної роботи, завучем школи мистецтв, методистом-предметником.</p> <p>2. Відвідування заняття музично-естетичного гуртка, колективне обговорення, дискусія.</p>	<p>1. Ознайомитись і описати основні напрямки позакласної діяльності вчителя музики і школярів.</p> <p>2. Дати аспектний аналіз бесіди з адміністрацією школи, учителем музики, методистом-предметником.</p> <p>3. Дати аналіз заняття музично-естетичного гуртка у визначеному аспекті.</p>
Т И Ж Д Е Н Ь	<p>3.2. Зміст освіти з предмета «Музика».</p> <p>3.3. Планування індивідуальної роботи з дітьми в закріпленому класі.</p>	<p>2</p> <p>1</p>	<p>1. Консультація методиста-предметника.</p> <p>2. Бесіда з учителем музики.</p> <p>3. Відвідування уроків музики та їх колективне обговорення, дискусія.</p> <p>1. Бесіда з класним керівником, методистом-предметником у визначеному аспекті.</p>	<p>1. Ознайомитись з навчальною програмою предмета «Музика».</p> <p>2. Дати аналіз уроків музики у визначеному аспекті.</p> <p>1. Ознайомитись з досвідом класного керівника щодо проведення індивідуальної роботи з дітьми.</p>

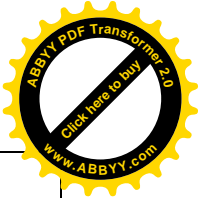
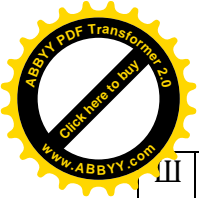

	3.4. Робота за індивідуальним планом	1	1. Проведення позакласного заходу «Свято наших мам».	2. Проведення інтерв'ю з учнями закріпленого класу з метою виявлення їх індивідуальних уподобань. 1. Аспектний аналіз діяльності в педагогічному щоденнику.
Ч Е Т В Е Р Т И Й Т И Ж Д Е Н Ь	4.1. Реалізація основних дидактичних принципів та закономірностей навчання в системі роботи вчителя музики.	2	1. Консультація методиста-предметника. 2. Бесіда з учителем-майстром. 3. Відвідування уроків музики, колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті.	1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеного питання. 2. Спостерігати уроки музики, які проводить вчитель-майстер. 3. Дати аналіз уроків музики в заданому аспекті в педагогічному щоденнику.
	4.2. Зміст позакласної роботи з предмета «Музика».	2	1. Бесіда з учителем музики. 2. Консультація методиста-предметника. 3. Відвідування занять музично-естетичного гуртка (ансамблю, хорового колективу).	1. Дати аспектний аналіз бесіди з учителем музики з даного питання. 2. Дати аналіз позакласних занять музично-естетичного гуртка за схемою у визначеному аспекті.
	3. Робота з малими вокально-хоровими формами (ансамбль, тріо, дует, соло).	1	1. Бесіда з учителем музики, методистом-предметником.	1. Ознайомитись і описати особливості роботи з малими вокально-хоровими формами. 2. Прослухати учнів закріпленого класу з метою визначення їх музичних здібностей.
	4.4. Робота за індивідуальним планом. КТС.	1	1. Підготовка позакласного музично-естетичного заходу «Природа в музиці. Весна».	1. Провести діагностику музично-творчих здібностей учнів закріпленого класу за схемою. 2. Скласти сценарій позакласного музично-естетичного заходу за визначеною темою, підібрати тематичний матеріал, визначити пісенний репертуар.
	5.1. Основний зміст діяльності вчителя музики і учнів.	2	1. Консультація методиста-предметника.	1. Дати аспектний аналіз бесіди з психологом, класним керівником з визначеної проблеми.

П Я Т И Й	Т И Ж Д Е Н Ь		2. Бесіда з психологом школи, класним керівником, учителем музики. 3. Відвідування позакласного виховного заходу, колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті.	2. Провести психолого-педагогічне дослідження з метою виявлення та діагностики розвитку колективу учнів закріпленого класу, їх міжособистісних відносин, а також мотивів навчальної діяльності (за допомогою методів: соціометрії; опитування – бесіди, анкет, інтерв'ю та ін.). 3. Проаналізувати, обговорити з класним керівником отримані результати, описати їх у педагогічному щоденнику.	
		5.2. Основні методи навчання і оптимальне їх співвідношення в творчій лабораторії вчителя музики.	2	1. Консультація методиста-предметника. 2. Бесіда з учителем музики. 3. Відвідування уроків музики, колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті.	1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеного питання. 2. Ознайомитись з досвідом учителя музики щодо використання творчих методів стимулювання мотивації навчання. 3. Дати аналіз уроків музики за схемою в заданому аспекті.
		5.3. Робота з малими вокально-хоровими формами.	1	1. Бесіда з учителем музики, методистом-предметником.	1. Провести діагностику музично-творчих здібностей учнів закріпленого класу за схемою. 2. Підібрати і розучити пісенний репертуар з учнями закріпленого класу. 3. Обговорити результати діагностики з учителем музики.
		5.4. Робота за індивідуальним планом. КТС.	1	1. Підготовка позакласного музично-естетичного заходу «Природа в музиці. Весна».	1. Дати аспектний аналіз діяльності, її результатів у педагогічному щоденнику.
		6.1. Методика вивчення колективу і особистості.	2	1. Бесіда з психологом школи, класним керівником, учителем музики.	1. Ознайомитись з науковою літературою з даного питання.

Ш
О
С
Т
И
Й

Т
И
Ж
Д
Е
Н
Ь

6.2. Стимулювання пізнавальної активності учнів.

6.3. Робота за індивідуальним планом. КТС.

2

1

2. Відвідування уроку в закріпленому класі, колективне обговорення та дискусія в заданому аспекті.

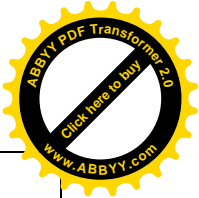
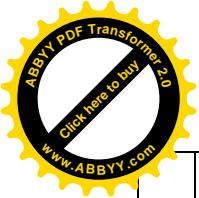
1. Бесіда з учителем музики, методистом-предметником, класним керівником, психологом школи в заданому аспекті.
2. Відвідування уроку або позакласного виховного заходу, колективне обговорення, дискусія у визначеному аспекті.

1. Бесіда з учителем музики, методистом-предметником, класним керівником.
2. Підготовка позакласного музично-естетичного заходу «Природа в музиці. Весна».

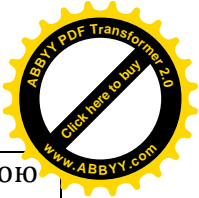
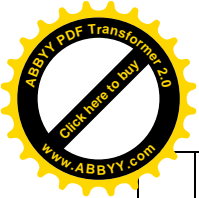
2. Дати аналіз бесіди з психологом школи, класним керівником, учителем музики.
3. Дати аналіз уроку в заданому аспекті.
4. Спостерігати за учнями закріпленого класу під час уроків, перерви, дозвілля з метою вивчення як колективу школярів, так й індивідуальних особливостей кожного з них у заданому аспекті.
5. Провести психолого-педагогічне дослідження у визначеному аспекті за допомогою дослідницьких методів: соціометрії, анкетування, спостереження, бесіди, інтерв'ю та ін.
6. Обговорити результати проведеного дослідження з психологом школи, класним керівником, учителем музики, методистом-предметником.

1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеного питання.
2. Ознайомитись з творчим досвідом учителя музики, класного керівника, психолога школи, їх творчими технологіями ефективного стимулювання пізнавальної активності молодших школярів.
3. Дати аналіз уроку або позакласного виховного заходу в заданому аспекті.

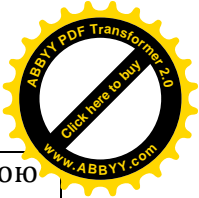
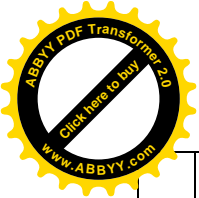
1. Дати аспектний аналіз результатів діяльності в педагогічному щоденнику.

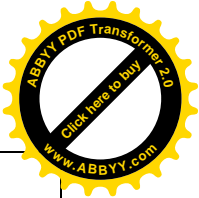
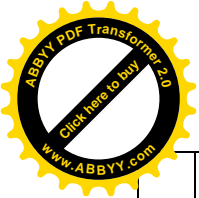
	6.4. Робота з малими вокально-хоровими формами.	1	1. Бесіда з методистом-предметником, учителем музики.	1. Дати аспектний аналіз результатів творчої діяльності.
С Б О М И Й Т И Ж Д Е Н Ь	7.1. Формування пізнавальних інтересів школярів.	2	1. Бесіда з психологом школи, класним керівником, учителем музики, методистом-предметником. 2. Відвідування уроків, колективне обговорення, дискусія у заданому аспекті.	1. Ознайомитись з науковою літературою з даного питання. 2. Дати аспектний аналіз бесіди за схемою в педагогічному щоденнику. 3. Дати аналіз уроків у заданому аспекті. 4. Провести діагностику пізнавальних інтересів учнів закріпленого класу за допомогою дослідницьких методів (бесіда, анкета, інтерв'ю, результати діяльності, спостереження та ін.). 5. Обговорити результати діагностики з психологом школи, учителем музики, класним керівником, методистом-предметником.
	7.2. Методика проведення бесід на морально-естетичні теми з молодшими школярами.	2	1. Бесіда з класним керівником, методистом-предметником, учителем музики. 2. Відвідування бесіди на морально-естетичну тему, колективне обговорення, дискусія.	1. Ознайомитись з методичною літературою з даного питання. 2. Ознайомитись з досвідом класного керівника, учителя музики щодо проведення бесід на морально-естетичні теми. 3. Дати аналіз бесіди на морально-естетичну тему за схемою в заданому аспекті в педагогічному щоденнику.
	7.3. Робота з малими вокально-хоровими формами.		1. Консультація методиста-предметника, учителя музики.	1. Дати аналіз результатів діяльності за схемою в педагогічному щоденнику.
	7.4. Робота за індивідуальним планом. КТС.	1	1. Проведення позакласного виховного музично-естетичного заходу «Природа в музиці. Весна».	1. Дати аналіз позакласного виховного музично-естетичного заходу за схемою.

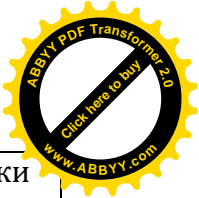
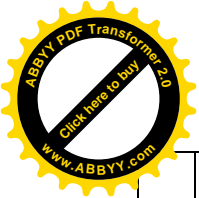
В О С Ь М И Й	8.1. Майстерність організації дозвілля молодших школярів, його форми.	2	1. Консультація методиста-предметника, учителя музики, класного керівника. 2. Відвідування однієї з форм дозвілля учнів закріпленого класу, колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті.	1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеної проблеми. 2. Ознайомитись з досвідом методиста-предметника, учителя музики, класного керівника з даної проблеми. Описати досвід аспектно в педагогічному щоденнику. 3. Дати аналіз однієї з форм дозвілля в заданому аспекті в педагогічному щоденнику. 4. Розробити власний сценарій однієї з форм дозвілля для учнів закріпленого класу.
	8.2. Методи контролю і самоконтролю, аналізу результатів пізнавальної діяльності учнів молодших класів у системі роботи вчителя музики.	2	1. Бесіда з учителем музики, методистом-предметником у визначеному аспекті. 2. Відвідування уроків музики, колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті.	1. Ознайомитись з науковою літературою з даного питання. 2. Ознайомитись з досвідом учителя музики в заданому аспекті, описати цей досвід у педагогічному щоденнику. 3. Дати аналіз уроків музики в заданому аспекті.
	8.3. Позакласна виховна та навчальна робота з учнями закріпленого класу.	1	1. Робота з малими вокально-хоровими формами.	1. Дати аспектний аналіз результату діяльності учнів закріпленого класу в педагогічному щоденнику.
	8.4. Робота за індивідуальним планом. КТС.	1	1. Підготовка до бесіди діалогічного характеру на морально-естетичну тему.	1. Скласти план-конспект бесіди діалогічного характеру на морально-естетичну тему в педагогічному щоденнику.
Д Е В' Я Т И Й	9.1. Домашня навчально-пізнавальна діяльність молодших школярів.	2	1. Консультація методиста-предметника, учителя музики. 2. Відвідування уроків музики, колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті.	1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеної теми. 2. Ознайомитись з досвідом методиста-предметника, учителя музики в заданому аспекті. 3. Дати аналіз уроків музики у визначеному аспекті в педагогічному щоденнику. 4. Взяти активну участь у перевірці письмових і домашніх робіт школярів закріпленого класу.

Т И Ж Д Е Н Ь	<p>9.2. Робота класного керівника з батьками учнів закріпленого класу.</p> <p>9.3. Позакласна навчально-виховна робота з учнями закріпленого класу.</p> <p>9.4. Робота за індивідуальним планом. КТС.</p>	<p>2</p> <p>1</p> <p>1</p>	<p>1. Бесіда з класним керівником.</p> <p>2. Допомога класному керівнику в підготовці і проведенні батьківських зборів.</p> <p>3. Відвідування батьківських зборів, колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті.</p> <p>1. Робота з малими вокально-хоровими формами.</p> <p>1. Консультація класного керівника, учителя музики.</p>	<p>1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеної проблеми.</p> <p>2. Ознайомитись з досвідом класного керівника в заданому аспекті.</p> <p>3. Взяти участь у підготовці і проведенні батьківських зборів.</p> <p>4. Дати аспектний аналіз батьківських зборів у педагогічному щоденнику.</p> <p>5. Відвідати разом з класним керівником 1-2 учнів удома.</p> <p>1. Дати аспектний аналіз результатів власної діяльності та учнів закріпленого класу в педагогічному щоденнику.</p> <p>1. Дати аналіз позакласного виховного заходу за схемою в заданому аспекті в педагогічному щоденнику.</p>
Д Е С Я Т И Й	<p>10.1. Типи і структура сучасного уроку музики.</p> <p>10.2. Планування виховної роботи в колективі. Здійснення індивідуального підходу до учнів в умовах колективної творчої роботи вчителя і учнів.</p>	<p>2</p> <p>2</p>	<p>1. Консультація методиста-предметника, учителя музики.</p> <p>2. Відвідування уроку музики, колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті.</p> <p>1. Консультація методиста-предметника, класного керівника з визначеного питання.</p> <p>2. Відвідування виховного заходу в закріпленому класі, колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті.</p>	<p>1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеної теми.</p> <p>2. Дати аспектний аналіз бесіди з методистом-предметником, учителем музики.</p> <p>3. Дати аналіз уроку музики в заданому аспекті, визначити його тип і структуру в педагогічному щоденнику.</p> <p>1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеного питання.</p> <p>2. Ознайомитись з досвідом роботи класного керівника з визначеного питання.</p> <p>3. Проаналізувати план виховної роботи класного керівника в закріпленому класі.</p> <p>4. Дати аналіз виховного заходу у визначеному</p>

	<p>10.3. Позакласна виховна робота з учнями закріпленого класу.</p> <p>10.4. Робота за індивідуальним планом. КТС.</p>	<p>1</p> <p>1</p>	<p>1. Робота з малими вокально-хоровими формами.</p> <p>1. Підготовка позакласного музично-естетичного заходу «Природа в музиці. Літо».</p>	<p>аспекті в педагогічному щоденнику.</p> <p>5. Проаналізувати і порівняти 2-3 плани виховної роботи різних класних керівників, дати аналіз у заданому аспекті в педагогічному щоденнику.</p> <p>1. Дати аспектний аналіз результатів діяльності учнів закріпленого класу в педагогічному щоденнику.</p> <p>1. Скласти сценарій (розгорнутий) позакласного музично-естетичного заходу «Природа в музиці. Літо», підібрати пісенний та музичний матеріал самостійно.</p> <p>2. Дати аспектний аналіз діяльності в педагогічному щоденнику.</p>
<p>О Д И Н А Д Ц Я Т И Й</p> <p>Т И Ж Д Е Н Ь</p>	<p>11.1. Психолого-педагогічний аналіз уроку.</p> <p>11.2. Емоційна сфера особистості молодшого школяра.</p>	<p>1</p> <p>1</p>	<p>1. Консультація психолога школи, методиста-предметника, учителя музики з визначеного питання.</p> <p>2. Відвідування уроку музики, колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті.</p> <p>1. Бесіда з психологом школи, методистом-предметником, учителем музики.</p> <p>2. Відвідування уроку музики, колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті.</p>	<p>1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеної теми.</p> <p>2. Дати аналіз бесіди з психологом школи, методистом-предметником, учителем музики в заданому аспекті в педагогічному щоденнику.</p> <p>3. Дати аналіз уроку музики у визначеному аспекті, зробити його психолого-педагогічний аналіз у педагогічному щоденнику.</p> <p>4. Оформити результати спостереження і подати методисту-предметнику.</p> <p>1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеного питання.</p> <p>2. Провести експериментальне дослідження в заданому аспекті з учнями закріпленого класу.</p>

	11.3. Позакласна виховна робота з учнями закріпленого класу.	1	1. Робота з малими вокально-хоровими формами.	3. Дати аналіз уроку музики у визначеному аспекті в педагогічному щоденнику. 1. Дати аспектний аналіз результатів діяльності в педагогічному щоденнику.
	11.4. Робота за індивідуальним планом. КТС.	1	1. Проведення позакласного музично-естетичного заходу «Природа в музиці. Літо».	1. Дати аспектний аналіз проведеного позакласного музично-естетичного заходу в педагогічному щоденнику.
Д В А Н А	12.1. Огляд-конкурс малих вокально-хорових форм.	2	1. Проведення огляду-конкурсу малих вокально-хорових форм.	1. Дати аспектний аналіз результатів проведеного огляду-конкурсу в педагогічному щоденнику.
Д Ц Я Т И Й	12.2. Підсумкова конференція з педагогічної практики.	2	1. Проведення підсумкової конференції з неперервної безвідривної педагогічної практики.	1. Дати аспектний аналіз підсумкової конференції з педагогічної практики в педагогічному щоденнику. 2. Підготувати творчий звіт з педагогічної практики, звітну документацію, педагогічний щоденник.
Т И Ж Д Е Н Ь	12.3. Виставка матеріалів, творчих проектів та доробок студентів 2-го курсу з НБПП.	2	1. Організація виставки матеріалів, творчих проектів та доробок студентів 2-го курсу з педагогічної практики.	

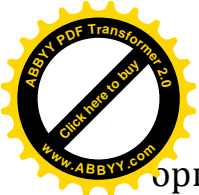
2.5. План роботи студентів 2-го курсу в ході неперервної безвідривної педагогічної практики

2-й курс. IV семестр

1. Ознайомлення з навчально-виховною роботою школи:

- основними напрямками навчально-виховної роботи школи (робота щодо реалізації основних навчальних і виховних завдань школи та змісту морального, естетичного, фізичного, трудового виховання);
- перспективним плануванням музично-естетичного виховання в школі, закріпленому класі, групі продовженого дня (бесіди з учителем музики, класним керівником закріпленого класу, вихователем ГПД,

організатором позакласної та позашкільної роботи, завучем молодших класів, завучем школи мистецтв, директором школи).

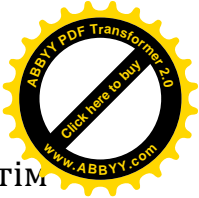
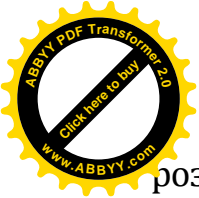
2. Участь у навчально-виховній роботі класу (закріпленого):

- ознайомлення з плануванням, формами і методами діяльності класного керівника, учителя музики;
- самостійне складання індивідуального плану навчально-виховної роботи в закріпленому класі;
- засвоєння основних напрямків музично-естетичного виховання учнів молодших класів: а) відвідування і аналіз уроків музики; б) безпосередня участь у навчально-виховній роботі (створення власних творчих проектів – сценаріїв позакласних заходів); в) самоаналіз результатів класної діяльності в педагогічному щоденнику;
- допомога класному керівнику в згуртуванні колективу класу (на основі організації і проведення колективних творчих справ): виявлення і розвиток індивідуальних захоплень, уподобань школярів;
- допомога вчителю музики у вивченні, дослідженні і розвитку пізнавально-творчої активності, музичних здібностей, інтересів, творчих навичок і умінь, формуванні художніх смаків учнів закріпленого класу з урахуванням їх індивідуальних і вікових особливостей: творчий підбір дидактичного матеріалу до уроку, позакласного виховного музично-естетичного заходу; складання таблиць діагностики розвитку музичних здібностей, інтересів, умінь, уподобань, захоплень учнів закріпленого класу тощо.

3. **Оволодіння творчими методами психолого-педагогічного дослідження**, які застосовуються для вивчення особистості школяра (спостереження, бесіда діалогічного характеру, інтерв'ю, експеримент, аналіз результатів творчої діяльності, творче відображення матеріалів вивчення учнів, їх психолого-педагогічна характеристика, з позицій творчості в педагогічному щоденнику).

Перший день такої практики, звичайно, відводиться для колективної підготовки програми та календарно-тематичного плану педагогічної практики. У цей день колективно обговорюються варіанти програм, приблизні календарно-тематичні плани роботи на ІУ навчальний семестр (на основі порівняльного аналізу календарно-тематичних планів інших педагогічних ВНЗ України), вносяться корективи. **В ході настановчої конференції** студенти знайомляться з вимогами щодо ведення і оформлення творчих звітів, педагогічного щоденника, самостійно

розподіляються за закріпленими класами, обирають старосту групи. Потім студенти-практиканти знайомляться із школою, закріпленим за ними класом, організацією навчально-виховної роботи, основними напрямками діяльності школи з музично-естетичного виховання учнів молодших класів.

Після цього практиканти відвідують урок музики вчителя-майстра, беруть участь в його аналізі (колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті з позицій діяльнісно-творчого підходу), знайомляться з різними видами і технологіями роботи з предмета «Музика», вивчають плани роботи класного керівника, учителя музики.

Такий перший «дотик» до своєї професії допомагає студентам-практикантам шляхом порівняльного аналізу існуючих планів, програм (класного керівника, учителя музики, програм НБПП) і власних творчих варіантів скласти індивідуальний план навчально-виховної роботи в закріпленому класі. У цьому плані, як правило, студенти синтезують найбільш доцільні, цікаві, оригінальні види своєї майбутньої професійно-педагогічної діяльності в закріпленому класі в процесі проходження неперервної безвідривної педагогічної практики у IV навчальному семестрі.

У наступні дні практики студенти працюють згідно з індивідуальним планом (відкритий, гнучкий, який може коригуватися самим студентом при необхідності), затверджений груповим керівником педагогічної практики.

У ході першого етапу неперервної безвідривної педагогічної практики студенти 2-го курсу оволодівають таким **комплексом творчих професійно-педагогічних навичок**:

- самостійно та з допомогою класного керівника планувати і організовувати творчу музично-естетичну роботу із школярами молодшого шкільного віку в позаурочний час;
- самостійно складати індивідуальний план, сценарій позакласного навчально-виховного заходу, план-конспект уроку (фрагмента) музики;
- спостерігати і аналізувати навчально-виховний процес у школі, закріпленому класі з позицій творчості;
- самостійно виділяти та систематизувати педагогічні факти;
- працювати з психолого-педагогічною літературою з визначеної теми з метою самовиховання і самоосвіти;
- спостерігати і аналізувати основні елементи уроку музики та виховного позакласного заходу;
- вивчати й узагальнювати творчий досвід учителя-майстра, учителя музики, класного керівника;

- складати власні творчі проекти (сценарії різноманітних позакласних заходів), підбирати до них дидактичний та музичний матеріал;
- вибирати та застосовувати найбільш ефективні форми і методи організації музично-естетичної навчально-виховної діяльності молодших школярів, враховуючи їх вікові та індивідуальні особливості;
- ставити, виходячи з даної педагогічної ситуації, конкретне навчально-виховне завдання і творчо планувати хід його вирішення;
- варіювати репродуктивні та творчі методи в процесі роботи з дітьми молодшого шкільного віку;
- планувати і здійснювати роботу з малими вокально-хоровими формами (вокальний ансамбль, тріо, дует, соло і т.д.);
- оволодівати з допомогою класного керівника та вчителя музики методикою організації та проведення колективної творчої справи (КТС) з учнями закріпленого класу;
- установлювати відношення з школярами як під час уроків, так і в процесі позакласної навчально-виховної діяльності, дозвілля;
- оволодівати творчими методами і формами роботи;
- використовувати сучасні методи психолого-педагогічного дослідження з метою діагностики рівня розвитку пізнавального інтересу, пізнавально-творчої активності, музично-творчих здібностей і умінь, захоплень, уподобань, естетичних смаків учнів закріпленого класу.

Таким чином, студенти-практиканти протягом IV навчального семестру регулярно (щотижня) відвідують і спостерігають у заданому аспекті уроки музики в 1–4 класах, які проводить учитель музики, а також вивчають позакласну роботу в закріпленому класі, допомагають класному керівнику в організації і проведенні різноманітних виховних позакласних заходів, працюють з малими вокально-хоровими формами – колективами молодших школярів у закріпленому класі, здійснюють разом з ними колективні творчі справи. Активне залучення студентів-практикантів до творчих форм роботи з дітьми молодших класів, як правило, повинно проходити не стихійно, а з обов'язковим урахуванням індивідуальних особливостей кожного практиканта, набутих знань, умінь та навичок, певного досвіду роботи з дітьми.

У процесі НБПП студенти-практиканти одержують індивідуальні завдання (у заданому аспекті) для спостереження за роботою вчителя і учнів (залежно від того чи іншого виду діяльності).

2.6. Мета, програма практики студентів 3-го курсу

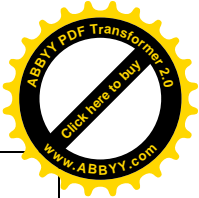
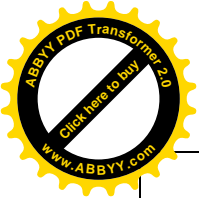
3-й курс. VI семестр

Мета практики на цьому етапі – розвивати творчо орієнтовані потреби, мотиви професійно-педагогічної діяльності, особистісні, морально-психологічні якості, які визначають творчу активність (цілеспрямованість, ініціативність, силу волі, самокритичність, відповідальність, почуття обов'язку, гуманність, товариськість, інтерес до педагогічної діяльності, прагнення до подолання труднощів, до творчості в педагогічній роботі, прогнозування та ін.), комплекс творчих здібностей і умінь (комунікативно-творчих, дослідницьких, дидактичних, рефлексивних).

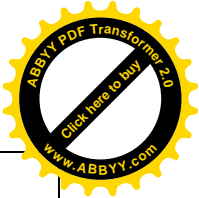
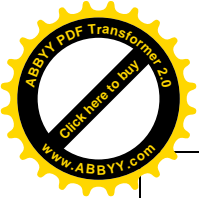
Педагогічна практика студентів третього курсу повинна бути логічним продовженням професійно-педагогічної діяльності майбутніх учителів музики в попередньому (IV) навчальному семестрі.

Програма педагогічної практики студентів 3-го курсу

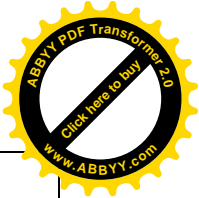
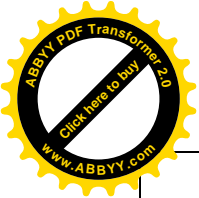
Т И Ж Д Е Н Ь	Тема програми та основний зміст діяльності студентів у ході НБПП	Кількість годин	Форми і методи організації діяльності студентів	Робота студентів за індивідуальним планом, форма звіту в педагогічному щоденнику
1	2	3	4	5
П Е Р Ш И Й Т И Ж Д Е Н Ь	1.1. Цілі, завдання, зміст, організація педагогічної практики студентів 3-го курсу.	2	1. Настановча конференція: а) колективне обговорення програми НБПП, плану роботи студентів на VI навчальний семестр; б) внесення коректив у програму і план НБПП; в) розподіл студентів за закріпленими класами; г) ознайомлення з вимогами щодо ведення і оформлення звітної документації.	1. Вивчити програму практики, план роботи на VI навчальний семестр. 2. Записати в педагогічний щоденник відкориговану програму педагогічної практики.

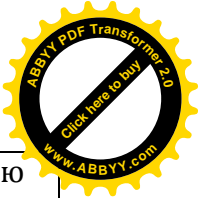
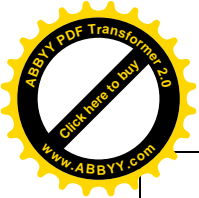
	<p>1.2. Знайомство зі школою, педагогічним колективом та основними напрямками роботи з молодшими школярами.</p> <p>1.3. Творча лабораторія вчителя. Принципи вивчення і узагальнення педагогічного досвіду.</p>	<p>2</p> <p>2</p>	<p>1. Бесіда з директором школи. 2. Бесіда із завучем-організатором позакласної роботи. 3. Бесіда із завучем молодших класів. 4. Бесіда із завучем школи мистецтв (якщо така є в даній школі).</p> <p>1. Зустріч і бесіда з учителем. 2. Відвідування уроку вчителя-майстра, колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті.</p>	<p>1. Познайдомитись з педагогічним колективом школи. 2. Ознайдомитись з основними напрямками навчально-виховної роботи школи, аспектно описати їх в педагогічному щоденнику.</p> <p>1. Ознайдомитися з науковою літературою з визначеного питання. 2. Дати аспектний аналіз бесіди з учителем-майстром у педагогічному щоденнику. 3. Дати аналіз уроку в заданому аспекті. 4. Описати індивідуальний стиль роботи вчителя-майстра в педагогічному щоденнику.</p>
<p>Д Р У Г И Й</p> <p>Т И Ж Д Е Н Ь</p>	<p>2.1. Планування роботи вчителя музики. Система підготовки вчителя музики до уроку. Відбір навчального матеріалу.</p> <p>2.2. Знайомство з роботою класного керівника. Майстерність – це творчість.</p>	<p>2</p> <p>2</p>	<p>1. Консультація методиста-предметника. 2. Бесіда з учителем музики. 3. Відвідування уроку музики, колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті.</p> <p>1. Бесіда з класним керівником. 2. Зустріч з учнями закріпленого класу.</p>	<p>1. Вивчення календарного і тематичного планів учителя музики. 2. Записати в педагогічний щоденник фрагменти календарного (тематичного) плану для конкретного класу. 3. Дати аспектний аналіз бесіди з методистом-предметником, учителем музики. 4. Дати аналіз уроку музики як творчого акту за запропонованою схемою. 5. Самостійно скласти конспект (фрагмент) уроку музики в заданому аспекті та підібрати дидактичний матеріал до нього.</p> <p>1. Дати аспектний аналіз бесіди з класним керівником у педагогічному щоденнику. 2. Ознайдомитись з планом навчально-виховної роботи класного керівника.</p>

	<p>2.3. Дослідницькі методи вивчення педагогічної діяльності вчителя та учнів.</p> <p>2.4. Позакласна навчально-виховна робота за індивідуальним планом.</p>	<p>1</p> <p>1</p>	<p>3. Відвідування позакласного виховного заходу, колективне обговорення в заданому аспекті.</p> <p>1. Бесіда з психологом школи, методистом-предметником, учителем музики та класним керівником.</p> <p>1. Робота з малими вокально-хоровими формами (або в музично-естетичному гуртку).</p>	<p>3. Дати аспектний аналіз бесіди з учнями закріпленого класу.</p> <p>4. Оформити перші сторінки педагогічного щоденника.</p> <p>5. Самостійно скласти індивідуальний план виховної роботи з учнями закріпленого класу на період практики.</p> <p>1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеної проблеми.</p> <p>2. Дати аспектний аналіз бесіди в педагогічному щоденнику.</p> <p>1. Дати аспектний аналіз результатів діяльності.</p> <p>2. Прослухати учнів закріпленого класу з метою виявлення їх музично-творчих здібностей і уподобань.</p> <p>3. Провести діагностику музично-творчих здібностей учнів закріпленого класу за визначеною схемою.</p>
<p>Т Р Е Т І Й</p> <p>Т И Ж Д Е Н Ь</p>	<p>3.1. Творчі методи навчання предмета. Використання творчих методів науки в процесі викладання предмета «Музика».</p>	<p>2</p>	<p>1. Консультація методиста-предметника.</p> <p>2. Бесіда з учителем музики в заданому аспекті.</p> <p>3. Проведення фрагмента уроку музики в заданому аспекті з наступним його обговоренням.</p>	<p>1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеної теми.</p> <p>2. Вивчити і проаналізувати теми шкільного навчального предмета «Музика», співставити їх з відповідними розділами науки: – вибір оптимальних методів навчання; – творчі методи науки в процесі викладання предмета «Музика».</p> <p>3. Колективне обговорення фрагмента уроку, який провели студенти в заданому аспекті.</p> <p>4. Дати розширений самоаналіз (аналіз) фрагмента уроку у визначеному аспекті за схемою.</p>

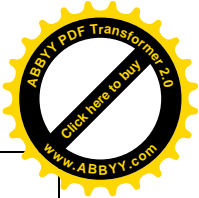
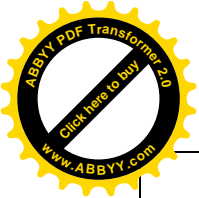

<p>3.2. Активізація пізнавальної діяльності учнів під час перевірки знань. Застосування творчих методів діяльності вчителя та учнів на уроці музики.</p>	<p>1 1 2</p>	<p>1. Бесіда з учителем музики, методистом-предметником. 2. Відвідування уроку музики, колективне обговорення у визначеному аспекті. 3. Проведення фрагмента уроку музики студентами, колективне обговорення в заданому аспекті.</p>	<p>5. Скласти конспект (розширений) наступного фрагмента уроку музики.</p> <p>1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеного питання. 2. Дати аспектний аналіз бесіди з учителем музики та методистом-предметником. 3. Дати аспектний аналіз уроку в педагогічному щоденнику: застосування вчителем музики творчих прийомів для активізації пізнавальної діяльності учнів під час перевірки знань на рівні перетворювального відтворення матеріалу уроку музики, творчої роботи учнів (за схемою). 4. Використати діалогічні методи навчання в ході проведення уроку музики. 5. Спостерігати урок музики, який провели однокурсники, та дати аспектний аналіз його в педагогічному щоденнику (щодо використання творчих методів активізації пізнавальної діяльності учнів при перевірці їх знань). 6. Провести анкетування серед учнів закріпленого класу з метою виявлення їх пізнавальних інтересів. 7. Скласти конспект (розширений) наступного фрагмента уроку музики в педагогічному щоденнику.</p>
<p>3.3. Позакласна музично-естетична виховна робота з учнями закріпленого класу. КТС.</p>	<p>2</p>	<p>1. Підготовка позакласного музично-естетичного заходу «Свято мам».</p>	<p>1. Скласти сценарій позакласного музично-естетичного виховного заходу «Свято мам». 2. Дати аспектний аналіз результатів діяльності з дітьми закріпленого класу.</p>

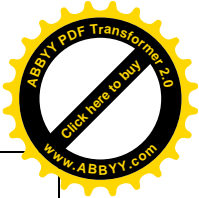
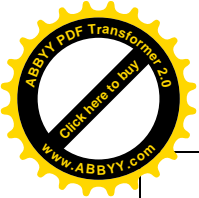

Ч Е Т В Е Р Т И Й	4.1. Методи творчої діяльності вчителя і учнів. Методи навчання. Вибір оптимальних методів навчання. Розповідь, концерт-лекція як творчі методи навчання.	1	1. Консультація-бесіда з методистом-предметником. 2. Бесіда з учителем музики. 3. Проведення фрагмента уроку музики практикантами, колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті.	1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеного питання. 2. Дати аспектний аналіз бесіди-консультації з методистом-предметником, учителем музики. 3. Дати самоаналіз (аналіз) проведеного уроку музики (фрагмента) у педагогічному щоденнику (застосувати розповідь або концерт-лекцію як методи навчання).	
	Т И Ж Д Е Н Ь	4.2. Позакласна виховна музично-естетична діяльність. Оволодіння творчими формами позакласної музично-естетичної виховної роботи.	2	1. Допомога керівникам музично-естетичних гуртків. 2. Робота з малими вокально-хоровими формами за індивідуальним планом.	1. Дати аналіз результатів діяльності вчителя (керівника гуртка) і учнів у визначеному аспекті в педагогічному щоденнику.
		4.3. Робота за індивідуальним планом. Бесіда діалогічного характеру.	1	1. Проведення бесіди на морально-естетичну тему (діалогічного характеру).	1. Дати самоаналіз проведеної бесіди у визначеному аспекті в педагогічному щоденнику.
		4.4. Колективна творча справа. Робота за індивідуальним планом.	1	1. Проведення виховного музично-естетичного позакласного заходу «Свято мам».	1. Дати аспектний самоаналіз результатів діяльності (учителя, учнів закріпленого класу) в педагогічному щоденнику у визначеному аспекті.
П' Я Т И Й	5.1. Активізація пізнавальної діяльності учнів під час вивчення нового матеріалу. Активні методи навчання. Проблемне викладення нового матеріалу.	1	1. Бесіда з методистом-предметником. 2. Бесіда з учителем музики. 3. Проведення фрагмента уроку музики практикантами, колективне обговорення, дискусія у визначеному аспекті.	1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеного питання. 2. Дати аспектний аналіз бесіди з методистом-предметником, учителем музики в заданому аспекті в педагогічному щоденнику. 3. Оволодіння прийомами і заходами активізації навчання: проблемне викладення нового матеріалу, створення	

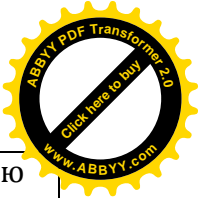
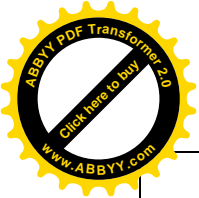

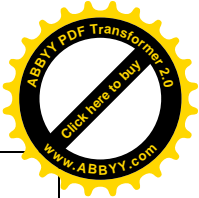
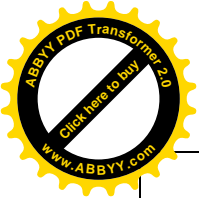
Т И Ж Д Е Н Ь		1	4. Спостереження уроку музики, колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті.	проблемних ситуацій у процесі уроку. 4. Дати самоаналіз (аналіз) фрагмента уроку музики за схемою в заданому аспекті в педагогічному щоденнику. 5. Дати аналіз уроку музики за схемою у визначеному аспекті в педагогічному щоденнику. 6. Підготовка наступного фрагмента уроку музики. Дати розширений конспект уроку в педагогічному щоденнику.
	5.2. Позакласна музично-естетична виховна робота. Оволодіння формами музично-естетичної виховної роботи.	1	1. Допомога керівникам музично-естетичних гуртків. 2. Робота з малими вокально-хоровими формами (ансамбль, тріо, дует, соло) за індивідуальним планом.	1. Аналіз результатів діяльності в заданому аспекті в педагогічному щоденнику. 2. Дати аспектний аналіз результатів діяльності в педагогічному щоденнику.
	5.3. Цілі і завдання класних зборів. Технології підготовки і проведення класних зборів, застосування творчих методів. Колективна творча справа.	1	1. Бесіда з класним керівником закріпленого класу у визначеному аспекті. 2. Консультація методиста-предметника з визначеного питання.	1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеної проблеми. 2. Дати аспектний аналіз бесіди з класним керівником у педагогічному щоденнику. 3. Дати аспектний аналіз бесіди з методистом-предметником у педагогічному щоденнику. 4. Підготувати розгорнутий сценарій класних зборів за визначеною класним керівником тематикою.
Ш О С Т И Й	6.1. Активізація пізнавальної діяльності під час перевірки знань і умінь учнів. Реалізація різних методів перевірки знань і умінь.	1	1. Бесіда з методистом-предметником у визначеному аспекті. 2. Бесіда з учителем музики. 3. Відвідування уроку музики вчителя-майстра.	1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеної проблеми. 2. Дати аспектний аналіз бесіди з методистом-предметником у педагогічному щоденнику. 3. Дати аспектний аналіз бесіди з учителем музики в педагогічному щоденнику.
		1		

Т И Ж Д Е Н Ь	Майстерність учителя у виборі оптимальних методів і форм перевірки знань і умінь.	1	4. Проведення фрагмента уроку музики практикантами, колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті.	4. Дати аналіз уроку у визначеному аспекті в педагогічному щоденнику. 5. Дати самоаналіз (аналіз) фрагмента уроку музики в педагогічному щоденнику у визначеному аспекті: – стимулювання мотивів пізнавальної діяльності; – виховання пізнавальних інтересів; – формування системи знань, інтелектуальних умінь з допомогою оптимальних форм і умінь (репродуктивне і перетворювальне відтворення змісту матеріалу; тестові завдання; використання ТЗН; міжпредметні зв'язки; індивідуальне опитування; групові завдання; фронтальна бесіда; стимулювання в учнів бажання ставити запитання, доповнювати, наводити особисті приклади і т.п.).
	6.2. Позакласна музично-естетична виховна робота. Оволодіння формами позакласної музично-естетичної виховної роботи.	1	1. Допомога керівникам музично-естетичних гуртків. 2. Робота з малими вокально-хоровими формами.	1. Дати аналіз результатів діяльності в педагогічному щоденнику. 2. Дати аналіз результатів діяльності в педагогічному щоденнику.
	6.3. Колективна творча справа. Застосування творчих методів у підготовці і проведенні класних зборів.	1	1. Консультація-бесіда із завучем-організатором позакласної роботи, класним керівником у заданому аспекті. 2. Проведення класних зборів у закріпленому класі.	1. Дати самоаналіз результатів бесіди із завучем-організатором позакласної роботи, класним керівником закріпленого класу в педагогічному щоденнику. 2. Дати самоаналіз проведених класних зборів у закріпленому класі в педагогічному щоденнику.

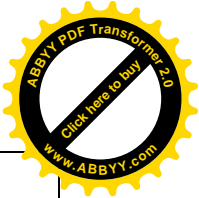
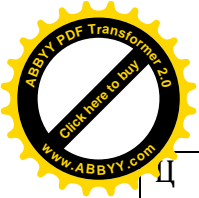

С Б О М И Й	7.1. Творчі методи навчання предмету. Роль і види практичних методів навчання предмету «Музика».	1	1. Консультація-бесіда з методистом-предметником, учителем музики у визначеному аспекті. 2. Відвідування уроку музики вчителя-майстра, колективне обговорення, дискусія у визначеному аспекті. 3. Проведення фрагмента уроку музики практикантами, колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті.	1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеної проблеми. 2. Дати аспектний аналіз консультації-бесіди з методистом-предметником, учителем музики в педагогічному щоденнику. 3. Дати аналіз спостереження уроку музики вчителя-майстра у визначеному аспекті в педагогічному щоденнику. 4. Дати самооаналіз (аналіз) фрагмента уроку музики в заданому аспекті в педагогічному щоденнику.
	Оволодіння творчими практичними методами навчання предмету «Музика» та застосування їх під час проведення фрагмента уроку музики.	1		
	7.2. Позакласна музично-естетична виховна робота. Оволодіння творчими методами.	1	1. Допомога керівникам музично-естетичних гуртків. 2. Робота з малими вокально-хоровими формами.	1. Аналіз результатів діяльності (за схемою) у заданому аспекті в педагогічному щоденнику. 2. Аналіз результатів діяльності в педагогічному щоденнику у визначеному аспекті (за схемою). 3. Скласти діагностичну таблицю рівня розвитку музично-творчих здібностей учнів закріпленого класу, які задіяні в малих вокально-хорових формах.
	7.3. Колективна творча справа.	1	1. Робота за індивідуальним планом.	1. Скласти сценарій виховного музично-естетичного позакласного заходу «Ми слухаємо весну».
В О С Б М И Й	8.1. Активні методи навчання. Проблемне викладання матеріалу.	1	1. Бесіда з методистом-предметником, учителем музики. 2. Відвідування уроку музики вчителя-майстра, колективне обговорення та дискусія у визначеному аспекті.	1. Ознайомитися з науковою літературою з визначеної проблеми. 2. Аналіз бесіди в педагогічному щоденнику. 3. Дати аналіз уроку музики вчителя-майстра у визначеному аспекті в педагогічному щоденнику. 4. Підготовка розширеного конспекту наступного фрагмента уроку музики.

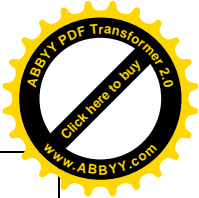
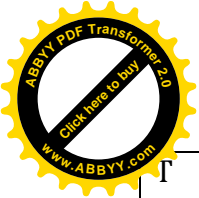

Т И Ж Д Е Н Ь	8.2. Оволодіння творчими методами позакласної музично-естетичної виховної роботи.	1	1. Робота з малими вокально-хоровими формами. 2. Проведення музичної вікторини «Моя улюблена пісня з мультфільму».	1. Дати аналіз результатів діяльності в педагогічному щоденнику (у заданому аспекті). 2. Дати аналіз результатів діяльності в заданому аспекті в педагогічному щоденнику.
	8.3. Колективна творча справа. Робота за індивідуальним планом.	2	1. Проведення позакласного виховного музично-естетичного заходу «Ми слухаємо весну».	1. Дати аналіз результатів діяльності в заданому аспекті в педагогічному щоденнику.
Д Е В' Я Т И Й	9.1. Творча лабораторія вчителя музики. Майстерність учителя музики у використанні наочних посібників, фотозаписів, ТЗН тощо.	1	1. Консультація-бесіда з учителем музики, методистом-предметником у заданому аспекті.	1. Ознайомитися з науковою літературою з визначеної теми.
		1	2. Відвідування уроку вчителя-майстра, колективне обговорення.	2. Дати аналіз бесіди в заданому аспекті в педагогічному щоденнику.
		1	3. Проведення фрагмента уроку музики практикантами в заданому аспекті, колективне обговорення, дискусія.	3. Скласти розширений конспект фрагмента уроку музики (у визначеному аспекті), підбрати дидактичний матеріал до уроку. 4. Дати аналіз уроку музики вчителя-майстра в заданому аспекті (за схемою). 5. Дати самоаналіз (аналіз) уроку музики в заданому аспекті в педагогічному щоденнику.
Т И Ж Д Е Н Ь	9.2. Позакласна музично-естетична виховна робота за індивідуальним планом.	1	1. Робота з малими вокально-хоровими формами.	1. Дати аналіз результатів діяльності в педагогічному щоденнику.
	9.3. Колективна творча справа.	1	1. Підготовка позакласного виховного заходу «День космонавтики».	1. Скласти сценарій позакласного виховного заходу «День космонавтики» в педагогічному щоденнику.
		1	2. Провести конкурс «Естафета улюблених занять» або конкурс знавців мистецтв (музика, живопис, кіно, література, театр і т.п.).	2. Аналіз результатів діяльності в заданому аспекті в педагогічному щоденнику.

Д Е С Я Т И Й	10.1. Мистецтво мовлення вчителя музики.	1	1. Консультація-бесіда з учителем музики, методистом-предметником у визначеному аспекті. 2. Відвідування уроку музики вчителя-майстра, колективне обговорення та дискусія у визначеному аспекті. 3. Проведення фрагмента уроку музики практикантами, колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті.	1. Ознайомитися з науковою літературою з визначеної проблеми. 2. Дати аналіз бесіди з учителем музики, методистом-предметником у визначеному аспекті в педагогічному щоденнику. 3. Дати аналіз уроку музики вчителя-майстра в заданому аспекті в педагогічному щоденнику. 4. Дати самооаналіз (аналіз) фрагмента уроку музики в заданому аспекті в педагогічному щоденнику. 5. Скласти розширений конспект наступного фрагмента уроку музики у визначеному аспекті.
	10.2. Типи і структура уроків з предмета «Музика» з позицій творчості.	1	1. Відвідування уроку музики вчителя-майстра, колективне обговорення та диспут у заданому аспекті.	1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеної проблеми. 2. Дати аналіз уроку музики вчителя-майстра в заданому аспекті в педагогічному щоденнику. 3. Скласти розширений конспект уроку музики в заданому аспекті.
	10.3. Позакласна музично-естетична виховна робота за індивідуальним планом. КТС.	1	1. Робота з малими вокально-хоровими формами. 2. Підготовка позакласного музично-естетичного виховного заходу «Ніхто не забутий, ніщо не забуте».	1. Дати аналіз результатів діяльності в заданому аспекті в педагогічному щоденнику. 2. Скласти сценарій позакласного музично-естетичного заходу «Ніхто не забутий, ніщо не забуте». 3. Дати аналіз діяльності в педагогічному щоденнику.
Т И Ж Д Е Н Ь	11.1. Педагогічне спілкування як творча діяльність.	1	1. Бесіда з учителем музики, методистом-предметником з визначеної проблеми. 2. Відвідування уроку музики, колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті. 3. Проведення фрагмента уроку	1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеної проблеми. 2. Дати аналіз бесіди з учителем музики, методистом-предметником у заданому аспекті. 3. Дати аналіз уроку у визначеному аспекті в педагогічному щоденнику (за схемою).
		1		
О Д И Н А Д				

Ц Я Т И Й		1	музики практикантами в заданому аспекті, колективне обговорення, дискусія.	4. Дати самоаналіз (аналіз) фрагмента уроку музики в заданому аспекті в педагогічному щоденнику.
Т И Ж Д Е Н Ь	11.2. Типи і структура уроку музики. Комбінований урок.	1	1. Проведення фрагмента уроку музики практикантами в заданому аспекті, колективне обговорення, дискусія.	1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеної проблеми. 2. Дати самоаналіз (аналіз) фрагмента уроку музики за схемою в заданому аспекті в педагогічному щоденнику. 3. Скласти розширений конспект наступного фрагмента уроку музики в заданому аспекті.
	11.3. Позакласна музично-естетична виховна робота згідно з індивідуальним планом. КТС.	1	1. Проведення виховного позакласного музично-естетичного заходу «Ніхто не забутий, ніщо не забуте». 2. Підготовка малих вокально-хорових форм у закріплених класах до конкурсу-огляду.	1. Дати аналіз діяльності в заданому аспекті в педагогічному щоденнику. 2. Дати аналіз результатів діяльності в заданому аспекті в педагогічному щоденнику.
Д В А Н А Д Ц Я Т И Й	12.1. Творче самопочуття як умова професійно-педагогічної діяльності вчителя. Режисура уроку музики.	1	1. Бесіда з методистом-предметником, учителем музики в заданому аспекті.	1. Ознайомитися з науковою літературою з визначеної проблеми. 2. Дати аналіз бесіди з методистом-предметником, учителем музики у визначеному аспекті в педагогічному щоденнику.
		1	2. Відвідування уроку музики вчителя-майстра, колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті. 3. Проведення фрагмента уроку музики практикантами в заданому аспекті, колективне обговорення, дискусія.	3. Дати аналіз уроку музики вчителя-майстра (за схемою) в заданому аспекті в педагогічному щоденнику. 4. Дати самоаналіз (аналіз) фрагмента уроку музики за схемою у визначеному аспекті в педагогічному щоденнику.

Г И Ж Д Е Н Б	12.2. Колективна творча справа. Майстерність учителя музики у проведенні позакласної виховної роботи.	2	1. Проведення конкурсу-огляду малих вокально-хорових форм (закріплені класи). Колективне обговорення та дискусія у визначеному аспекті.	1. Аналіз позакласного виховного музично-естетичного заходу в педагогічному щоденнику.
	12.3. Підсумкова конференція з НБПП. Майстерність учителя музики на уроці.	1	1. Виставка матеріалів НБПП. 2. Звіт студентів. 3. Виступи керівника НБПП, учителя музики, класних керівників, адміністрації.	1. Дати звіт про творчу роботу в період НБПП у педагогічному щоденнику. 2. Підготувати необхідну звітну документацію, педагогічний щоденник до заліку з НБПП.

2.7. План роботи студентів 3-го курсу в ході неперервної безвідривної педагогічної практики

3-й курс. VI семестр

До змісту практичної діяльності студентів 3-го курсу входять:

1. Вивчення:

- основних напрямків та технологій музично-естетичного виховання учнів у сучасній загальноосвітній школі;
- творчої лабораторії вчителя музики (планів, творчих форм і методів навчально-виховної роботи);
- особистості учня (музично-творчих здібностей та умінь, інтересів, необхідних при виконанні творчих музично-навчальних завдань) із запровадженням комплексу методів психолого-педагогічної діагностики.

2. Участь у творчій навчально-виховній роботі:

- проведення індивідуальних занять з учнями закріпленого класу з метою спостереження за розвитком їх музично-творчих здібностей і умінь (діагностика динаміки розвитку);
- самостійне складання індивідуальних, поурочних планів та планів-конспектів (фрагментів) уроків музики; самоаналіз, самооцінка результатів власної професійно-педагогічної діяльності в педагогічному щоденнику з метою подальшого самовдосконалення у своїй професії;

- надання допомоги активу закріпленого класу в плануванні і організації роботи;
- самостійна підготовка і проведення конкретних виховних заходів (бесід на морально-естетичні теми діалогічного характеру, уроків Мужності, Миру, музично-пізнавальних ігор, свят, конкурсів, вікторин тощо);
- прогнозування розвитку музично-творчих здібностей учнів закріпленого класу;
- участь у позакласній вокально-хоровій роботі (організація музичних гуртків у закріпленому класі, робота з малими вокально-хоровими формами – ансамблями, тріо, дуєтом, солістами);
- робота в якості помічника класного керівника, асистента вчителя музики;
- участь у колективних творчих справах – КТС:
  - а) складання та захист творчих проєктів – сценаріїв різноманітних позакласних заходів, планів-конспектів 1–2 фрагментів уроків музики;
  - б) проведення 1–2 позакласних музично-естетичних заходів, фрагментів уроків музики з учнями закріпленого класу.

2.8. Мета, програма практики студентів 4-го курсу

4-й курс, VII семестр

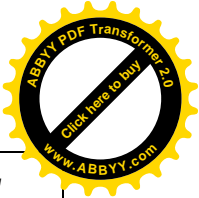
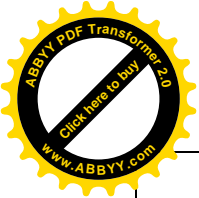
Мета практики – стимулювати подальший розвиток творчої активності майбутніх учителів музики, яка виявляється в особистісному і професійному самовдосконаленні, глибокому усвідомленні соціальної значущості професії педагога-музиканта, її ролі в морально-духовному відродженні нашого суспільства, у творчому самоствердженні, самовираженні особистості.

Педагогічна практика студентів четвертого курсу повинна бути логічним продовженням професійно-педагогічної діяльності майбутніх учителів музики в попередньому (VI) навчальному семестрі.

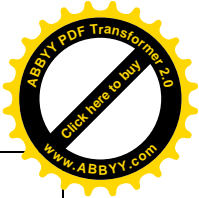
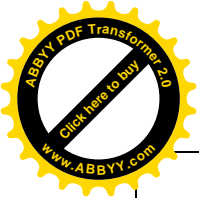

Програма педагогічної практики студентів 4-го курсу

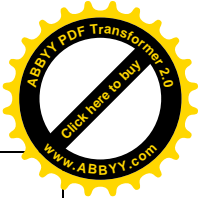
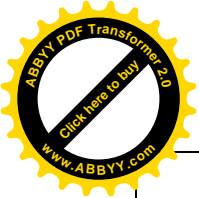
Т И Ж Д Е Н Ь	Тема програми та основний зміст діяльності студентів у ході НБП	Кіль- кість годин	Форми і методи організації діяльності студентів	Робота студентів за індивідуальним планом, форма звіту в педагогічному щоденнику
1.	2.	3.	4.	5.
П Е Р Ш И Й	1.1. Настановча конференція. Основні цілі, завдання, зміст неперервної безвідривної педагогічної практики студентів у VII семестрі.	1	1. Колективне обговорення програми неперервної безвідривної педагогічної практики, плану роботи студентів-практикантів у VII навчальному семестрі, внесення коректив.	1. Самостійно скласти індивідуальний план навчально-виховної роботи на VII навчальний семестр у педагогічному щоденнику.
Т И Ж Д Е Н Ь	1.2. Соціальна роль учителя музики. Основні напрямки навчально-виховної роботи школи.	1	1. Зустріч та знайомство з педагогічним колективом школи та адміністрацією.	1. Дати аспектний аналіз зустрічі в педагогічному щоденнику. 2. Ознайомитись з основними напрямками навчально-виховної роботи школи.
	1.3. Система знань, умінь та навичок учнів з предмета «Музика». Застосування творчих технологій (облік, перевірка та оцінка знань учнів з позицій творчості).	1	1. Бесіда з методистом-предметником, учителем музики. 2. Відвідування кабінету музики. 3. Відвідування уроку музики вчителя-майстра, колективне обговорення та дискусія у визначеному аспекті.	1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеної проблеми. 2. Дати аспектний аналіз у педагогічному щоденнику. 3. Дати аналіз уроку музики вчителя-майстра в заданому аспекті за схемою в педагогічному щоденнику. 4. Скласти розгорнутий конспект фрагмента уроку музики на наступний тиждень у заданому аспекті.
	1.4. Оволодіння творчими технологіями позакласної навчально-	1	1. Бесіда з класним керівником та учнями закріпленого класу.	1. Дати аспектний аналіз бесіди з класним керівником та учнями закріпленого класу в педагогічному щоденнику.

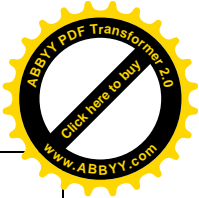
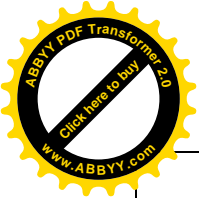
	виховної роботи (діагностичними методами педагогічної діяльності). КТС.	1	2. Проведення опитування, анкетування учнів закріпленого класу в заданому аспекті. 3. Робота з малими вокально-хоровими формами.	2. Провести анкетування, опитування учнів закріпленого класу з метою виявлення їх індивідуальних смаків, інтересів, захоплень, уподобань, рівня розвитку музично-творчих здібностей і умінь. 3. Прослуховування учнів закріпленого класу, залучення їх до участі в малих вокально-хорових формах (ансамблі, тріо, дуети, виконанні соло). Дати аналіз результатів діяльності в педагогічному щоденнику у визначеному аспекті.
Д Р У Г И Й Т И Ж Д Е Н Ь	2.1. Методика формування понятійного апарату в учнів на уроці музики.	1	1. Консультація-бесіда з методистом-предметником, учителем музики в заданому аспекті. 2. Відвідування уроку музики вчителя-майстра, колективне обговорення та дискусія у визначеному аспекті. 3. Проведення фрагмента уроку музики практикантами, колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті.	1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеної проблеми. 2. Дати аспектний аналіз бесіди в педагогічному щоденнику. 3. Дати аналіз уроку музики вчителя-майстра в заданому аспекті в педагогічному щоденнику. 4. Дати самоаналіз (аналіз) проведеного фрагмента уроку музики за схемою в заданому аспекті в педагогічному щоденнику. 5. Скласти розгорнутий конспект фрагмента уроку музики на наступний тиждень у визначеному аспекті, самостійно підібрати до нього дидактичний матеріал.
	2.2. Соціально-політична діяльність громадських учнівських організацій школи.		1. Бесіда із завучем-організатором позакласної виховної роботи в заданому аспекті.	1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеної проблеми. 2. Дати аспектний аналіз бесіди в педагогічному щоденнику.
	2.3. КТС. Творча позакласна навчально-виховна робота.	1	1. Проведення уроку Миру і Мужності.	1. Дати аналіз результатів діяльності в заданому аспекті в педагогічному щоденнику.

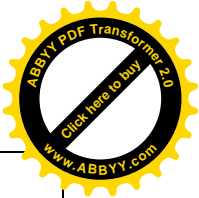
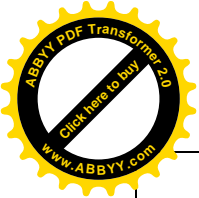
			2. Робота з малими вокально-хоровими формами.	2. Підібрати пісенний репертуар для малих вокально-хорових форм. 3. Дати аналіз результатів діяльності в педагогічному щоденнику.	
Т Р Е Т І Й	3.1. Майстерність учителя в організації громадської корисної роботи школярів.	1	1. Бесіда із завучем-організатором позакласної виховної роботи, класним керівником, методистом-предметником у заданому аспекті. 2. Організація і проведення колективної корисної громадської роботи (однієї з її форм) з учнями закріпленого класу.	1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеної проблеми. 2. Підготувати та провести (за самостійно складеним планом) одну з форм громадської корисної діяльності учнів. 3. Дати самоаналіз (аналіз) проведеного виховного заходу в заданому аспекті в педагогічному щоденнику.	
	Т И Ж Д Е Н Ь	3.2. Розвиток образного мислення і краси мовлення у школярів на уроці музики.	1	1. Відвідування уроку музики вчителя-майстра. Колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті. 2. Проведення фрагмента уроку музики практикантами, колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті.	1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеного питання. 2. Дати аналіз уроку музики вчителя-майстра в заданому аспекті в педагогічному щоденнику. 3. Скласти розгорнутий конспект фрагмента уроку музики на наступний тиждень у визначеному аспекті та самостійно підібрати до нього дидактичний матеріал. 4. Дати самоаналіз (аналіз) проведеного фрагмента уроку музики за схемою в заданому аспекті в педагогічному щоденнику.
		3.3. КТС.	1	1. Проведення музично-пізнавальної гри з учнями закріпленого класу. 2. Робота з малими вокально-хоровими формами.	1. Скласти план проведення музично-пізнавальної гри в педагогічному щоденнику. 2. Дати аналіз результатів діяльності в педагогічному щоденнику. 3. Дати аналіз результатів діяльності в педагогічному щоденнику.

Ч Е Т В Е Р Т И Й Т И Ж Д Е Н Ь	4.1. Самостійна творча робота учнів на уроці музики, її види і методика оцінки.	1	1. Бесіда-консультація з методистом-предметником, учителем музики в заданому аспекті. 2. Відвідування уроку музики вчителя-майстра. Колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті. 3. Проведення фрагмента уроку музики практикантами, колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті.	1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеної проблеми. 2. Дати аналіз бесіди в заданому аспекті в педагогічному щоденнику. 3. Дати аналіз уроку музики вчителя-майстра в заданому аспекті в педагогічному щоденнику. 4. Дати самоаналіз (аналіз) проведеного фрагмента уроку музики за схемою в заданому аспекті в педагогічному щоденнику. 5. Скласти розгорнутий конспект фрагмента уроку музики на наступний тиждень у визначеному аспекті та самостійно підібрати до нього дидактичний матеріал.
	4.2. Творчі методи розвитку виразного виконання музичного матеріалу під час уроку музики.	1	1. Бесіда-консультація з методистом-предметником, викладачами з вокалу, хорового диригування, учителем музики. 2. Відвідування уроку музики вчителя-майстра. Колективне обговорення та дискусія в заданому аспекті.	1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеної проблеми. 2. Дати аспектний аналіз бесіди в педагогічному щоденнику. 3. Дати аналіз уроку музики вчителя-майстра за схемою в заданому аспекті в педагогічному щоденнику.
	4.3. КТС.	1	1. Підготовка до круглого стола «Музичний калейдоскоп» з учнями закріпленого класу.	1. Скласти сценарій виховного заходу «Музичний калейдоскоп» у педагогічному щоденнику. 2. Дати аналіз уроків музики вчителя-майстра за схемою в заданому аспекті в педагогічному щоденнику.
	5.1. Узагальнення педагогічного досвіду вчителя-майстра з предмета «Музика».	1	1. Бесіда з учителем-майстром у визначеному аспекті.	1. Оформити необхідні матеріали щодо вивчення досвіду вчителя-майстра з предмета «Музика».

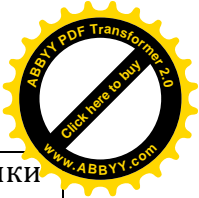
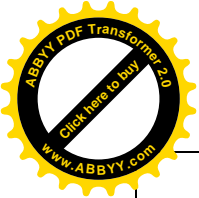

П'ЯТИЙ	<p>5.2. Педагогічні технології творчого вивчення інтересів (зокрема музичних) учнів закріпленого класу.</p> <p>5.3. КТС. Позакласні заняття з предмета «Музика».</p>	2	2. Відвідування двох уроків музики вчителя-майстра. Колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті.	2. Дати аналіз уроків музики вчителя-майстра за схемою в заданому аспекті в педагогічному щоденнику.
ТИЖЕНЬ		1	1. Бесіда з методистом-предметником, учителем музики в заданому аспекті.	1. Дати аспектний аналіз бесіди в педагогічному щоденнику.
ДЕНЬ		1	2. Проведення фрагмента уроку музики практикантами, колективне обговорення та дискусія у визначеному аспекті.	2. Дати аналіз (самоаналіз) фрагмента уроку музики в заданому аспекті за схемою в педагогічному щоденнику.
Н		1	3. Скласти розгорнутий конспект фрагмента уроку музики на наступний тиждень у визначеному аспекті та самостійно підібрати до нього дидактичний матеріал.	3. Скласти розгорнутий конспект фрагмента уроку музики на наступний тиждень у визначеному аспекті та самостійно підібрати до нього дидактичний матеріал.
Б		1	1. Колективне прослуховування виконавського музичного матеріалу та розучування улюблених дитячих пісень з учнями закріпленого класу.	1. Скласти план виховного заходу в педагогічному щоденнику.
		1	2. Підібрати додатковий музичний матеріал для прослуховування та розучування.	2. Підібрати додатковий музичний матеріал для прослуховування та розучування.
		1	3. Дати аналіз результату колективної творчої діяльності в педагогічному щоденнику.	3. Дати аналіз результату колективної творчої діяльності в педагогічному щоденнику.
ШОСТИЙ	6.1. Педагогічна техніка вчителя музики. Техніка, культура мовлення педагога: голос, дикція, тембр, емоційне забарвлення.	1	1. Бесіда з методистом-предметником, учителем музики в заданому аспекті.	1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеного питання.
		1	2. Відвідування уроку музики вчителя-майстра, колективне обговорення та дискусія у визначеному аспекті.	2. Дати аспектний аналіз бесіди в педагогічному щоденнику.
		1	3. Проведення фрагмента уроку музики практикантами, колективне	3. Дати аналіз уроку музики вчителя-майстра в заданому аспекті в педагогічному щоденнику.
				4. Дати самоаналіз (аналіз) проведеного фрагмента уроку музики в заданому аспекті в педагогічному щоденнику.

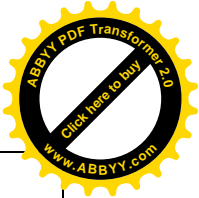
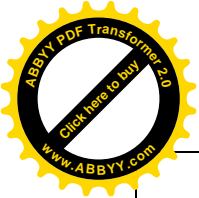

Т И Ж Д Е Н Ь	<p>6.2. Оволодіння творчими методами проведення позакласної навчально-виховної роботи з предмета.</p> <p>6.3. КТС.</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>	<p>обговорення та дискусія в заданому аспекті.</p> <p>1. Бесіда з учителем музики, методистом-предметником у визначеному аспекті. 2. Проведення інтерв'ю з учнями закріпленого класу «Я і музика». 3. Проведення музично-пізнавальної гри або вікторини з учнями закріпленого класу у визначеному аспекті.</p> <p>1. Робота з малими вокально-хоровими формами.</p>	<p>5. Скласти розгорнутий конспект фрагмента уроку музики на наступний тиждень у визначеному аспекті та самостійно підібрати дидактичний матеріал.</p> <p>1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеного питання. 2. Дати аспектний аналіз бесіди в педагогічному щоденнику. 3. Зробити обробку результатів опитування (інтерв'ю) учнів закріпленого класу у визначеному аспекті в педагогічному щоденнику. 4. Скласти план позакласного навчально-виховного заходу з предмета «Музика» з учнями закріпленого класу в педагогічному щоденнику. 5. Дати аналіз результатів діяльності у визначеному аспекті в педагогічному щоденнику.</p> <p>1. Дати аналіз результату колективної творчої діяльності в педагогічному щоденнику.</p>
С Б О М И Й	7.1. Вплив атмосфери творчості на розвиток музично-творчих здібностей учнів.	1	<p>1. Бесіда з методистом-предметником та учителем музики в заданому аспекті. 2. Проведення фрагмента уроку музики практикантами, колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті. 3. Відвідування уроку музики вчителя-майстра, колективне</p>	<p>1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеної проблеми. 2. Дати аспектний аналіз бесіди в педагогічному щоденнику. 3. Дати самоаналіз (аналіз) фрагмента уроку музики в заданому аспекті в педагогічному щоденнику. 4. Скласти розгорнутий конспект фрагмента уроку музики на наступний тиждень у заданому аспекті та самостійно підібрати дидактичний матеріал.</p>

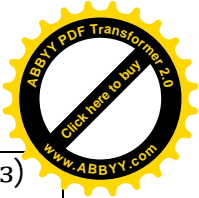
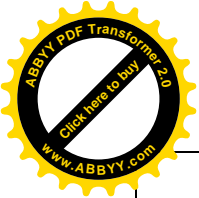

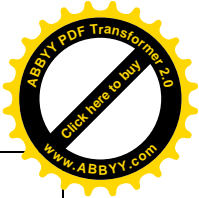
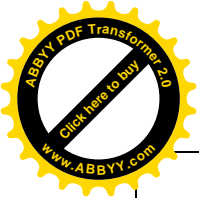
Т И Ж Д Е Н Ь	7.2. Диференційоване навчання.	1	обговорення та дискусія у визначеному аспекті. 1. Бесіда з методистом-предметником та вчителем музики в заданому аспекті. 2. Відвідування заняття з невстигаючими учнями з предмета «Музика», колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті.	5. Дати аналіз уроку музики вчителя-майстра в заданому аспекті в педагогічному щоденнику. 1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеної проблеми. 2. Дати аспектний аналіз бесіди в педагогічному щоденнику. 3. Дати аспектний аналіз заняття в педагогічному щоденнику. 4. Скласти розгорнутий конспект заняття з невстигаючими учнями з предмета «Музика», самостійно підібрати дидактичний матеріал.
	7.3. Оволодіння навичками проведення КТС.	2	1. Проведення конкурсу-огляду «Моя улюблена пісня» з учнями закріпленого класу. 2. Робота з малими вокально-хоровими формами.	1. Скласти план позакласного музично-естетичного навчально-виховного заходу в педагогічному щоденнику. 2. Дати аспектний аналіз результатів діяльності в педагогічному щоденнику. 3. Дати аналіз результатів діяльності в педагогічному щоденнику.
В О С Ь М И Й	8.1. Творчі методи ефективного здійснення індивідуального підходу до учнів в умовах колективної творчої роботи вчителя музики з класом.	1	1. Бесіда з методистом-предметником, учителем музики у визначеному аспекті. 2. Проведення фрагмента уроку музики практикантами в заданому аспекті, колективне обговорення, дискусія у визначеному аспекті.	1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеної проблеми. 2. Дати аспектний аналіз бесіди в заданому аспекті в педагогічному щоденнику. 3. Дати самоаналіз (аналіз) фрагмента уроку музики в заданому аспекті в педагогічному щоденнику. 4. Скласти розгорнутий конспект фрагмента уроку музики на наступний тиждень у заданому аспекті та самостійно підібрати дидактичний матеріал.
Т И Ж Д Е Н Ь		1	3. Відвідування уроку музики вчителя-майстра, колективне обговорення та дискусія в заданому аспекті.	5. Дати аналіз уроку музики вчителя-майстра в заданому аспекті в педагогічному щоденнику.

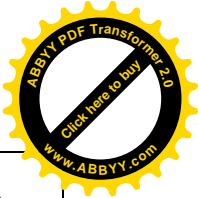
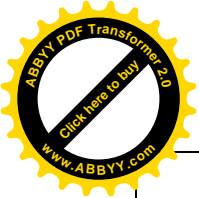
	<p>8.2. Ораторське мистецтво педагога. Творчі прийоми устанавлення контакту з аудиторією (учнівською, дорослою). Робота з дітьми за місцем проживання. «Клуб вихідного дня».</p>	1	<p>1. Бесіда з учителем музики, методистом-предметником з визначеного питання. 2. Підготовка практикантами лекції-концерту «Українська народна пісня». 3. Бесіда з вихователем дитячої кімнати ПРЖЕУ.</p>	<p>1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеної проблеми. 2. Дати аспектний аналіз бесіди в педагогічному щоденнику. 3. Скласти план-конспект (розгорнутий) лекції-концерту «Українська народна пісня», самостійно підготувати концертний виступ. 4. Ознайомитись з планом роботи «Клуба вихідного дня», кімнатою школяра за місцем проживання (ПРЖЕУ).</p>
	<p>8.3. Оволодіння навичками проведення КТС</p>	1	<p>1. Бесіда з класним керівником, методистом-предметником, учителем музики. 2. Проведення заняття з невстигаючими учнями з предмета «Музика». 3. Робота з малими вокально-хоровими формами.</p>	<p>1. Дати аспектний аналіз бесіди в педагогічному щоденнику. 2. Скласти план-конспект бесіди на етично-естетичну тему. 3. Дати аналіз заняття у визначеному аспекті в педагогічному щоденнику. 4. Дати аналіз результатів діяльності в педагогічному щоденнику.</p>
<p>Д Е В' Я Т И Й</p>	<p>9.1. Диференційований підхід у навчанні музиці.</p>	1	<p>1. Бесіда з учителем музики, методистом-предметником у заданому аспекті. 2. Відвідування уроку музики вчителя-майстра, колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті. 3. Проведення фрагмента уроку музики практикантами в заданому аспекті, колективне обговорення, дискусія.</p>	<p>1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеної проблеми. 2. Дати аспектний аналіз бесіди в педагогічному щоденнику. 3. Дати аналіз уроку музики вчителя-майстра у визначеному аспекті в педагогічному щоденнику. 4. Скласти розгорнутий конспект фрагмента уроку музики на наступний тиждень у заданому аспекті та самостійно підібрати дидактичний матеріал. 5. Дати самоаналіз (аналіз) проведеного фрагмента уроку музики в заданому аспекті в педагогічному щоденнику.</p>

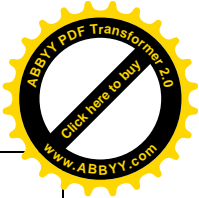
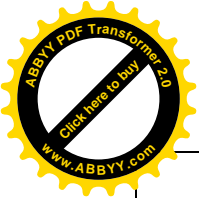
Т И Ж Д Е Н Ь	9.2. Ораторське мистецтво педагога. Основи мімічної та пантомімічної виразності вчителя. КТС.	2	1. Проведення лекції-концерту «Українська пісня» в «Клубі вихідного дня» для учнів, батьків, які проживають в даному мікрорайоні.	1. Дати аналіз (самоаналіз) проведеного заходу в педагогічному щоденнику.
	9.3. Позакласна навчально-виховна робота з предмета «Музика». Дослідження і діагностика індивідуальних інтересів учнів, їх захоплень, рівня розвитку музично-творчих здібностей. КТС	1	1. Проведення опитування учнів закріпленого класу в заданому аспекті. 2. Робота з малими вокально-хоровими формами.	1. Дати аналіз результатів опитування (тест, анкета, інтерв'ю або бесіда) учнів закріпленого класу з метою дослідження і діагностики їх індивідуальних інтересів, захоплень, уподобань, музично-творчих здібностей, смаків. 2. Дати аналіз результатів діяльності у визначеному аспекті в педагогічному щоденнику.
Д Е С Я Т И Й Т И Ж Д Е Н Ь	10.1. Педагогічні технології ефективного розвитку творчого сприйняття музики учнями. Методика вивчення теми (тема визначається методистом).	1	1. Консультація-бесіда з учителем музики, методистом-предметником у заданому аспекті. 2. Відвідування уроку музики вчителя-майстра, колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті. 3. Проведення фрагмента уроку музики практикантами у визначеному аспекті;	1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеної проблеми. 2. Дати аспектний аналіз бесіди-консультації в педагогічному щоденнику. 3. Дати аналіз уроку музики вчителя-майстра в заданому аспекті в педагогічному щоденнику. 4. Скласти розгорнутий конспект фрагмента уроку музики на наступний тиждень у заданому аспекті та самостійно підібрати дидактичний матеріал. 5. Дати самоаналіз (аналіз) проведеного фрагмента уроку музики в заданому аспекті в педагогічному щоденнику.
		1	колективне обговорення, дискусія.	
	10.2. Методика викладання предмета. Факультативні заняття з предмета «Музика».	1	1. Бесіда із завучем позакласної роботи, вчителем музики, методистом-предметником у визначеному аспекті.	1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеної проблеми. 2. Дати аспектний аналіз бесіди в педагогічному щоденнику.

	10.3. Основні етапи формування колективу. КТС.	1	2. Відвідування факультативного заняття, колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті. 3. Проведення факультативного заняття з предмета практикантами. Колективне обговорення, дискусія в заданому аспекті.	3. Дати аналіз факультативного заняття в заданому аспекті в педагогічному щоденнику. 4. Дати самоаналіз (аналіз) проведеного факультативного заняття з предмета в заданому аспекті в педагогічному щоденнику.
		1	1. Проведення психолого-педагогічного дослідження колективу учнів закріпленого класу. 2. Підготовка позакласного виховного заходу «Дружба».	1. Скласти психолого-педагогічну характеристику колективу учнів закріпленого класу в педагогічному щоденнику. 2. Скласти розгорнутий план-сценарій музично-поетичної композиції «Дружба» в педагогічному щоденнику.
О Д И Н А Д Ц Я Т И Й	11.1. Методика вивчення теми (тема визначається методистом-предметником).	1	1. Консультація-бесіда з методистом-предметником, учителем музики у визначеному аспекті. 2. Відвідування уроку музики вчителя-майстра, колективне обговорення та дискусія в заданому аспекті. 3. Проведення фрагмента уроку музики практикантами в заданому аспекті, колективне обговорення, дискусія.	1. Ознайомитися з науковою літературою з визначеної теми. 2. Дати аспектний аналіз бесіди в заданому аспекті в педагогічному щоденнику. 3. Дати аналіз уроку музики вчителя-майстра в заданому аспекті в педагогічному щоденнику. 4. Дати самоаналіз (аналіз) проведеного фрагмента уроку музики в заданому аспекті в педагогічному щоденнику. 5. Скласти розгорнутий конспект фрагмента уроку музики на наступний тиждень у заданому аспекті та самостійно підібрати дидактичний матеріал.
	11.2. Конкурс педагогічної майстерності студентів-практикантів 4-го курсу.	1	1. Проведення студентами: а) фрагментів уроків музики в заданому аспекті;	1. Скласти розгорнутий план-конспект фрагмента уроку музики, поданого на конкурс.
Т И Ж Д Е Н Ь				

	11.3. Позакласна навчально-виховна робота з предмета. КТС.	1	<p>б) бесід з учнями закріпленого класу на морально-естетичні теми;</p> <p>в) інсценізованих вирішень різних педагогічних ситуацій;</p> <p>г) публічних (концертних) виступів.</p> <p>1. Підготовка малих вокально-хорових форм до конкурсу-огляду.</p> <p>2. Проведення музично-поетичного виховного заходу «Дружба».</p>	<p>2. Скласти розгорнутий план-конспект (сценарій) заходу, поданого на конкурс.</p> <p>3. Дати аналіз результатів діяльності в ході конкурсу в педагогічному щоденнику (учнів і власної).</p> <p>1. Дати аналіз результатів діяльності в педагогічному щоденнику.</p> <p>2. Дати аспектний аналіз проведеної КТС за схемою в педагогічному щоденнику.</p>
Д В А Н А Д Ц Я Т И Й Т И Ж Д Е Н Ь	12.1. Методика вивчення теми (тема визначається методистом-предметником).	1	<p>1. Консультація-бесіда з методистом-предметником, учителем музики в заданому аспекті.</p> <p>2. Проведення фрагмента уроку музики практикантами в заданому аспекті, колективне обговорення, дискусія.</p> <p>3. Відвідування уроку музики вчителя-майстра, колективне обговорення, дискусія у визначеному аспекті.</p>	<p>1. Ознайомитись з науковою літературою з визначеної теми.</p> <p>2. Дати аспектний аналіз бесіди в педагогічному щоденнику.</p> <p>3. Дати самоаналіз (аналіз) проведеного фрагмента уроку музики в заданому аспекті в педагогічному щоденнику.</p> <p>4. Дати аналіз уроку музики вчителя-майстра в заданому аспекті в педагогічному щоденнику.</p>
	12.2. КТС.	2	<p>1. Огляд-конкурс малих вокально-хорових форм (закріплені класи).</p>	<p>1. Дати аспектний аналіз огляду-конкурсу малих вокально-хорових форм (закріплених класів) у педагогічному щоденнику.</p>
	12.3. Підсумкова конференція з НБПП студентів 4-го курсу. Майстерність вчителя-вихователя.	2	<p>1. Виставка:</p> <p>а) дидактичних матеріалів до уроків музики та позакласних навчально-виховних заходів;</p>	<p>1. Підготувати творчий звіт про роботу в ході НБПП за VII навчальний семестр.</p> <p>2. Підготувати і здати на перевірку всю необхідну звітну документацію.</p>

			<p>б) педагогічних щоденників; в) матеріалів вивчення педагогічного досвіду вчителів-новаторів, майстрів педагогічної справи. 2. Виступи: – учителів музики; – класних керівників закріплених класів; – методиста-предметника; – керівника НБПП; – студентів-практикантів.</p>	
--	--	--	--	--

2.9. План роботи студентів 4-го курсу в ході неперервної педагогічної практики

4-й курс. VII семестр

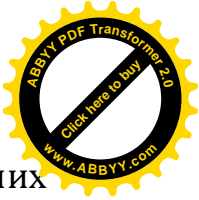
1. Вивчення:

- роботи школи з естетичного виховання учнів, які проживають у близько розміщеному від школи мікрорайоні;
- колективу класу і кожного учня окремо з точки зору розвитку їх пізнавальної і творчої активності; прогнозування музично-естетичних інтересів, захоплень, музично-творчих здібностей і умінь (за допомогою методів психолого-педагогічної діагностики);
- різноманітних технологій творчої професійно-педагогічної діяльності на лабораторно-практичних заняттях з предметів психолого-педагогічного циклу.

2. Участь у творчій навчально-виховній діяльності:

- а) робота в якості асистента та помічника вчителя музики;
- б) підготовка і проведення фрагментів і цілісних уроків музики:
  - підбір розспівок до пісень, які вивчаються;
  - підготовка матеріалу для бесід зі слухання музики, дидактичних ігор, додаткового музичного матеріалу до творчих завдань для вивчення і закріплення навчальної програми учнями;

- підбір музичного супроводу пісні для виконання на дитячих музичних інструментах; творів живопису, літератури для ілюстрацій музичного матеріалу уроку, а також вікторин;

в) участь у позакласній музично-естетичній роботі:

- робота з хоровими партіями та хором (молодших, середніх, старших класів), малими вокально-хоровими формами (ансамблями, тріо, дуетами, солістами) в закріпленому класі;
- робота в якості концертмейстера шкільних та класних хорових колективів;
- підбір пісенного репертуару разом із учителем музики;
- участь у роботі оркестрових та оперних шкільних колективів (якщо такі є у школі);
- індивідуальна робота з учнями – учасниками гуртків індивідуального навчання гри на музичних інструментах;

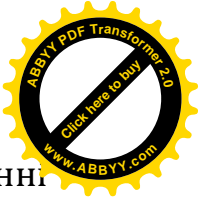
г) робота в якості помічника класного керівника:

- організація і проведення в закріпленому класі різноманітних позакласних заходів (бесід діалогічного характеру на морально-естетичні теми: «Про дружбу», «Про ввічливість», «Моя улюблена пісня»; святкових ранків, музичних свят, музично-пізнавальних ігор, вікторин, конкурсів «Алло, ми шукаємо таланти!», а також трудового десанту, музичних спортивно-оздоровчих ігор), колективних творчих справ;
- відвідування разом з учнями закріпленого класу концертів, лекцій-концертів, театру, дитячої філармонії (з подальшим їх обговоренням).

3. Виконання науково-дослідницької роботи:

- складання таблиць, в яких фіксуються показники індивідуального розвитку музично-творчих здібностей та умінь учнів (у динаміці, три роки НБПП);
  - дослідження і діагностика музичних здібностей дітей (музикального слуху, пам'яті, чуття ритму, співацького голосу);
  - виявлення смаків, музичних захоплень учнів закріпленого класу (методами анкетування, інтерв'ю, прослуховування, індивідуальних бесід діалогічного характеру та ін.);
  - зіставлення одержаних даних із результатами попередніх спостережень за учнями (на уроці та в позакласній роботі) закріпленого класу.

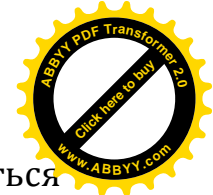
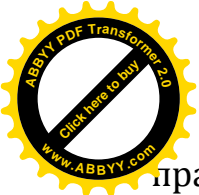

Протягом VII навчального семестру студенти-практиканти повинні самостійно підготувати і провести 2–3 фрагмента або цілісних уроки музики. Методичну допомогу їм надають: методист спеціальної кафедри, учитель музики. Студенти-практиканти також спостерігають за методикою проведення уроків музики вчителями-майстрами, новаторами педагогічної справи, знайомляться з різними технологіями підготовки і проведення уроків, позакласних заходів з предмета «Музика», беруть участь в їх колективному обговоренні (старанно аналізують і оцінюють з позицій творчості).

При підготовці до уроків практиканти, як правило, використовують підручники, навчальні посібники, додаткову літературу, особисті конспекти-спостереження, готують наочність, підбирають необхідний оригінальний дидактичний матеріал, складають розгорнутий конспект уроку музики або його фрагмент. Не пізніше чим за два дні до проведення уроку практикант повинен представити свій варіант конспекту (уроку або ж фрагмента) на перегляд вчителю музики та затвердження груповому керівнику-методисту.

Студент-практикант позакласну виховну роботу проводить відповідно до індивідуального плану, в якому повинні бути висвітлені конкретно обрані ним види роботи в закріпленому класі, участь у загальношкільних заходах. В основі індивідуального плану творчої навчально-виховної роботи практиканта лежать ті види діяльності, які були визначені на настановчій конференції з НБПП. Студент може доповнити індивідуальний план тими видами діяльності, які проводить із власної ініціативи. Заліковим вважається один виховний захід, який визначається самим практикантом. Цей захід проводиться і обговорюється у присутності класного керівника, учителя музики, методиста-керівника від спеціальної кафедри, методиста від кафедри педагогіки та групи практикантів, які закріплені за даним класом. Студент-практикант, готуючись до проведення позакласного заняття, складає план-конспект (творчий проект), виносить його на обговорення групи практикантів, які закріплені за даним класом. Не пізніше ніж за три дні до проведення залікового заходу студент подає свій творчий проект на перегляд класному керівнику та затвердження методисту кафедри педагогіки, педагогічної творчості або ж груповому методисту-керівнику.

На початку кожного навчального семестру проводяться **настановчі** конференції з НБПП (разом із студентами, методистами, керівниками

практики, учителями, адміністрацією школи), де колективно коригуються програми роботи на основі існуючих та нових технологій у проведенні професійно-педагогічної діяльності з дітьми в ході педагогічної практики. На цій конференції керівники практики, методисти надають студентам консультації щодо організації, проведення ними творчої навчально-виховної роботи в школі із учнями закріплених класів, а також повідомляють вимоги щодо ведення необхідної звітної документації. На весь період практики група студентів (2-3 чоловіки) закріплюється за однією школою, одним класом. Облік роботи виконується кожним студентом самостійно в педагогічному щоденнику (опора на рефлексивні здібності практикантів). Для вирішення поточних організаційних питань у процесі НБПП студенти обирають старосту групи.

Наприкінці кожного семестру підбиваються підсумки роботи. Із цією метою проводяться **підсумкові конференції з НБПП**. В них беруть участь методисти, вчителі музики, класні керівники, керівники практики, студенти-практиканти. На цих конференціях обговорюються творчі результати навчально-виховної професійно-педагогічної діяльності майбутніх учителів музики в ході практики, студенти та керівники практики виступають із короткими творчими звітами.

ГЛАВА 3

ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКІ АСПЕКТИ НЕПЕРЕРВНОЇ БЕЗВІДРИВНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ 2–4-х КУРСІВ

3.1. Документація студента-практиканта

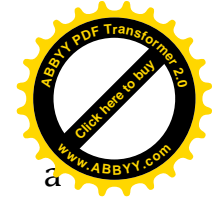
Протягом усієї неперервної безвідривної педагогічної практики студент постійно веде педагогічний щоденник, в якому зазначається вся робота, яка виконується практикантом.

На 2-му курсі студенти подають груповому керівнику практики педагогічний щоденник, який включає:

- список учнів закріпленого класу;
- розклад уроків (зокрема уроків музики) в закріпленому класі, дзвоників;
- розміщення учнів у класі, кабінеті музики;
- індивідуальний план роботи;
- короткі відомості про захоплення, інтереси учнів, їх успішність;
- таблиці, де фіксуються індивідуальні показники рівня розвитку музичних здібностей та умінь (співацького голосу, чуття ритму, музикального слуху, пам'яті) учнів закріпленого класу;
- план-проспект (розгорнутий) фрагментів уроків музики, 1–2 позакласних заходів із спеціальності «Музика» з підготовленими до нього наочними посібниками, дидактичним матеріалом;
- творчий звіт про роботу.

На 3-му курсі зміст щоденника студента-практиканта поповнюється такою інформацією:

- планом-конспектом (розгорнутим) 2-3 фрагментів уроків музики, позакласних заходів, проведених практикантами самостійно;
- психолого-педагогічним аналізом кількох уроків музики (які відвідували і спостерігали студенти) або позакласних заходів за схемою;
- матеріалами, і яких визначається творчий потенціал класу (закріпленого), динаміка розвитку музично-творчих здібностей та умінь, інтересів, захоплень учнів.

На 4-му курсі (поряд із вказаною вище інформацією) а педагогічному щоденнику повинні бути:

- розгорнуті творчі проекти – плани-конспекти двох-трьох уроків музики (фрагментів), сценарії двох-трьох заходів (на вибір студента);
- творчий аналіз, самоаналіз, самооцінка позакласної музично-естетичної роботи, уроків (фрагментів) музики;
- динаміка і прогнозування розвитку музично-творчих здібностей, умінь учнів закріпленого класу;
- психолого-педагогічна характеристика творчого потенціалу класного колективу (закріпленого класу).

3.2. Основні обов'язки студентів у період неперервної безвідривної педагогічної практики

1. Робота студента-практиканта в школі під час практики повинна складати не менше шести годин на тиждень.

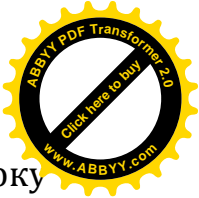
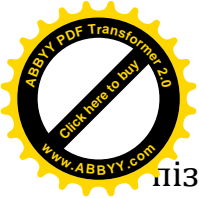
2. Студент виконує всі види робіт, які передбачені програмою НБПП.

3. На основі аналізу програми НБПП, плану класного керівника, учителя музики студент самостійно складає індивідуальний план навчально-виховної роботи. Затверджується такий план груповим керівником-методистом.

4. У ході педагогічної практики студент-практикант веде педагогічний щоденник, де фіксує творчі результати спостережень уроків музики, позакласних виховних заходів учителів-новаторів. У щоденнику студент розробляє свої власні творчі проекти – сценарії позакласних заходів, розгорнуті плани-проспекти уроків музики, їх фрагменти. Практикант дає аспектний самоаналіз та самооцінку власній творчій навчально-виховній роботі з учнями закріпленого класу.

5. Студент-практикант повинен бути для учнів зразком творчого відношення до діла, а також вихованості, інтелігентності.

6. Практикант старанно, творчо готує і проводить: позакласні заходи, уроки (фрагменти) музики. При цьому студент може одержувати консультації класних керівників, учителів музики, методистів. Докладні конспекти фрагментів, цілісних уроків музики, позакласних заходів практикант складає самостійно, пропонує у вигляді творчих проектів на захист (на консультаціях-оперативках, лабораторно-практичних заняттях із предметів психолог-педагогічного циклу) і затверджує в методиста не

пізніше ніж за три дні до їх проведення. Без конспекту студент до уроку (фрагмента) або позакласного заходу не допускається.

7. На протязі всієї НБПП студент веде педагогічний щоденник (педагогічну документацію) і пред'являє його згідно з вимогами керівника-методиста.

3.3. Показники професійно-творчої активності студентів у період неперервної безвідривної педагогічної практики

Соціально-професійна зрілість студентів, на наш погляд, є провідним і одночасно узагальнюючим критерієм творчої професійно-педагогічної діяльності. Творча активність студентів-практикантів виявляється в характеристиках спілкування і діяльності, її творчої мотивації, творчих здібностях і уміннях. Ми визначили чотири параметри показників рівня розвитку творчої активності (якості, які можна виявити за допомогою методів усного і письмового опитування, самозвіту, колективної оцінка і рейтингу експертів, тестування, незалежних характеристик, включеного спостереження і т.п.). **Вищий рівень** (відмінно або відповідно Е СТС – 90–100 А) у розвитку цієї якості окреслений нами як достатньо виражена творча орієнтація особистості (у всіх її проявах); **середній рівень** (добре або відповідно Е СТС – 74–81 С; 82–89 В) передбачає частково виражену творчу орієнтацію; **низький рівень** (задовільно або відповідно Е СТС – 60–63 Е; 64–73 Д) відбиває ситуативність творчої діяльності в ході оволодіння своєю професією; **відсутність творчої орієнтації** (незадовільно або відповідно Е СТС – 35–59 Fx) у студентів спостерігається тоді, коли у своїй діяльності вони керуються існуючими стереотипами, тобто їх діяльність творчо не мотивована і творчі здібності та уміння майже не розвинені.

Визначення вищезазначених параметрів утворюється щодо даних показників-індикаторів:

1. Відповідність діяльності об'єктивним суспільним вимогам, її особистісно-соціальна орієнтованість.

2. Виконання діяльності в силу власної внутрішньої потреби у пізнанні і оволодінні своєю професією, у перетворенні і удосконаленні себе і оточуючих.

3. Творча мотивація діяльності, розуміння її відносності, мінливості, особистісно-соціальної значущості.

4. Характер діяльності (репродуктивний, евристичний, креативний), та її результативність (наявність реального особистісно-соціального ефекту, уміння проявити ініціативність у конкретних професійно-педагогічних її видах, здібність не тільки до особистості, але й до соціальної творчості).

5. Позиція, яку займає у сфері діяльності, спілкування (індиферентна; скоріше пасивна, ніж активна; активно-творча) особистість.

6. Характерологічні утворення (інтерес до педагогічної діяльності, прагнення до подолання труднощів, потяг до творчості в педагогічній роботі, почуття обов'язку, товарицькість, самовідповідальність, гуманність, ініціативність, самоконтроль, сила волі, прогнозування та ін).

7. Оптимальне використання часу (оскільки творча діяльність лімітована у часі), насиченість професійно-педагогічної діяльності імпровізацією.

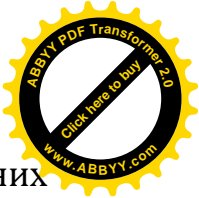
8. Ступінь розвинутості творчих здібностей та умінь студентів-практикантів (комунікативно-творчих, дослідницьких, дидактичних, рефлексивних).

9. Уміння творчо подати результати своєї професійно-педагогічної діяльності в педагогічному щоденнику.

3.4. Керівництво педагогічною практикою

Завідуючий педагогічною практикою здійснює загальне керівництво організацією практики та виконує такі функції:

- забезпечує чітку організацію, планування та облік результатів практики по університету;
- складає план-графік для проходження практики по факультетам;
- підбирає, узгоджуючи з органами народної освіти, школи в якості баз для проведення педагогічної практики;
- забезпечує розподіл студентів усіх факультетів (для проведення практики) по школам;
- організує настановчу та підсумкову конференції в університеті, бере участь в таких же конференціях на факультетах;
- здійснює загальний контроль за проходженням практики, вживає заходи щодо усунення недоліків в організації практики;
- складає загальний звіт про педагогічну практику.

Факультетський керівник призначається із числа провідних викладачів кафедри методики музичного виховання та виконує такі функції:

- забезпечує планування, організацію та облік результатів практики по факультету;
- організує і проводить настановчі та підсумкові конференції на факультеті;
- готує школи до прийому студентів-практикантів:
  - а) налагоджує зв'язки з базовими школами-лабораторіями, викладачами інших кафедр;
  - б) узгоджує питання про кількісний склад студентів-практикантів;
  - в) координує роботу практикантів у школах міста в період практики;
  - г) складає звіт про проходження практики студентами факультету.

Груповий керівник-методист:

- виконує всі обов'язки методиста зі спеціальності «Музика»;
- налагоджує зв'язки з базовою школою, організує в ній планомірну творчу навчально-виховну методичну роботу, координує роботу методистів і вчителів школи;
- розподіляє студентів за класами (за бажанням студентів по 2–3 чоловіки), затверджує їх індивідуальні плани творчої навчально-виховної роботи;
- контролює виконання програми практики;
- перевіряє, аналізує звітну документацію студентів і виставляє кожному із них залік (диференційований) з практики (в кінці семестру). При цьому він враховує думку класних керівників, учителів музики, методистів, а також самооцінку студентів.

Викладач кафедри суспільних дисциплін:

- надає допомогу студентам у підготовці і проведенні політінформацій, уроків Мужності, уроків Миру, лекцій, бесід діалогічного характеру для учнів та батьків на різноманітні соціально-політичні теми;
- присутній на окремих виховних заходах (уроки Мужності, уроки Миру та ін.), які проводять студенти-практиканти, і бере участь в їх обговоренні;
- надає допомогу вчителям, вихователям школи в організації ідейно-морального виховання учнів.

Викладач шкільної гігієни:

- визначає завдання, консультиує студентів з питань шкільної гігієни;
- оцінює виконання завдань із шкільної гігієни, бере участь в настановчій та підсумковій конференціях.

Викладач кафедри педагогіки:

- бере участь у настановчій та підсумковій конференціях з неперервної безвідривної педагогічної практики;
- відвідує позакласні виховні заходи, фрагменти, цілісні уроки музики, бере участь у спільному аналізі їх із студентами-практикантами (колективне обговорення, дискусія у визначеному аспекті);
- проводить консультації щодо виконання творчих завдань з педагогіки, основ педагогічної творчості з учнями молодших класів з вивчення їхніх індивідуальних здібностей (зокрема музично-творчих), складання індивідуального плану роботи студента практиканта в школі, а також перевіряє творчі проекти (плани-конспекти уроків, фрагменти уроків музики, сценарії позакласних заходів);
- бере участь в оцінюванні роботи студентів-практикантів, у підбитті підсумків практики.

Викладач кафедри психології:

- бере участь у настановчих та підсумкових конференціях з неперервної безвідривної педагогічної практики;
- відвідує позакласні виховні заходи, проводить консультації з питань психолого-педагогічного вивчення особистості школяра (зокрема молодшого);
- надає методичну допомогу студентам-практикантам в оволодінні діагностичними методами дослідження вікових та індивідуальних особливостей школярів (зокрема музично-творчих здібностей та умінь);
- здійснює контроль за виконанням творчих завдань з психології, бере участь в оцінюванні роботи студентів.

Учитель музики:

- знайомить студентів-практикантів із планом своєї роботи конкретно з кожного класу, проводить відкриті уроки та позакласні заняття з предмета «Музика»;
- разом із методистом зі спеціальності розподіляє між студентами теми фрагментів, цілісних уроків музики, позакласних музично-естетичних заходів, занять;

- знайомить практикантів із обладнанням кабінету музики;
- організує роботу студентів-практикантів з підготовки наочних посібників, дидактичних матеріалів до уроків музики і т.д.;
- надає методичну допомогу студентам при підготовці фрагментів, цілісних уроків музики, заходів з музично-естетичного виховання (перевіряє плани-конспекти наступних уроків, позакласних студента до уроку, позакласного заняття);
- залучає студентів-практикантів до роботи в якості керівників, концертмейстерів музично-естетичних гуртків (хорових колективів, вокальних ансамблів, малих вокально-хорових форм – тріо, дует, соло, а також театру казок, оперного гуртка, якщо такі є в даній школі);
- надає допомогу практикантам у проведенні діагностики, прогнозуванні музичних здібностей учнів, формуванні їх музично-естетичних смаків;
- бере участь у визначенні оцінки роботи студентів-практикантів.

Класний керівник:

- знайомить студентів-практикантів зі складом учнів класу, їх успішністю, захопленнями, громадськими дорученнями, основними навчально-виховними завданнями, планом своєї роботи;
- організує зустріч практикантів з учнями закріпленого класу;
- допомагає студентам у складанні індивідуального плану навчально-виховної роботи (якщо у них виникає в цьому потреба), перевіряє і контролює його виконання;
- надає допомогу студентам-практикантам у вивченні індивідуальних особливостей учнів;
- проводить відкриті (усі) позакласні заходи з учнями закріпленого класу;
- надає методичну допомогу студентам у підготовці і проведенні виховних заходів, залучає їх до поточної творчої навчально-виховної роботи з класом;
- присутній на тих позакласних заняттях, які проводять студенти-практиканти, бере активну участь (разом із студентами) в їх колективному обговоренні та визначенні оцінки з творчих позицій;
- вносить пропозиції щодо удосконалення підготовки студентів-практикантів до навчально-виховної роботи у школі;
- бере участь у нарадах з безперервної педагогічної практики, в оцінюванні роботи студентів при підбитті підсумків практики.

3.5. Розподіл балів, які отримують студенти

А. Критерії оцінювання

Студенти повинні вести педагогічний щоденник з неперервної безвідривної педагогічної практики встановленого зразку, в якому висвітлюються певні етапи роботи та їх зміст і який додається до звіту з практики. За результатами практики проводиться диференційований залік.

По завершенні практики і отримання відгуку від класного керівника, вчителя музики, керівника-методиста щоденник практики здається на кафедру. Захист звіту про неперервну безвідривну практику проводиться у вигляді співбесіди з керівником практики від кафедри методики музичного виховання, співу та хорового диригування.

Підсумкова оцінка за неперервну безвідривну педагогічну практику формується наступним чином:

Види роботи	Кількість балів (максимальна)
Розробка індивідуального плану роботи на кожен тиждень протягом трьох місяців (12 тижнів)	5 балів
Розробка конспектів уроків (фрагментів) музики (2–3)	10 балів
Проведення уроків (фрагментів) музики (2–3), їх самоаналіз	10 балів
Розробка сценарію позакласного заходу	5 балів
Підготовка і проведення позакласного заходу, його самоаналіз	5 балів
Розробка і впровадження програми діагностування особистості учня і колективу класу (анкети, інтерв'ю).	10 балів
Діагностика музичних здібностей, прослуховування	
Робота з малими вокально-хоровими формами	10 балів
Ведення педагогічного щоденника	10 балів
Виконання функцій асистента класного керівника	10 балів
Виконання функцій асистента вчителя музики	10 балів
Виконання програми практики	10 балів
Оформлення залікової документації	5 балів
Разом:	100 балів

Б. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Сума балів на всі види навчальної діяльності за шкалою університету	За національною шкалою	
		для педагогічної практики	для заліку
A	90-100 (відмінно)	5 (відмінно)	зараховано
B	85-89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75-84 (добре)		
Д	70-74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60-69 (достатньо)		
FX	35-59 (незадовільно)	2 (незадовільно)	незадовільно з повторним складанням
F	0-34 (незадовільно)		незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

3.6. Практикум студенту-практиканту

Рекомендована література

1. Палеха Н. В. Формирование творческой активности будущих учителей музыки в процессе педагогической практики: Автореферат дис. иссл. канд. пед. наук. – Харьков, 1992. – 18 с.

2. Палеха Н. В. Про удосконалення організації безвідривної педагогічної практики студентів музично-педагогічних факультетів // Дні науки за підсумками науково-дослідної роботи в 1992 р.– Суми, 1993. – С. 19.

3. Становление творческой активности будущих учителей музыки в процессе безотрывной педагогической практики: Методические рекомендации / Сост. Н. В. Палеха. – Сумы 1991. – 48 с.

4. Стефіна Н. В. Зміст та міжпредметні зв'язки у навчальному процесі з педагогічної практики // Міжпредметні зв'язки фахової підготовки вчителя музики: навчально-методичний посібник (упорядник Л. Бірюкова). – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2012. – С 132–145.

4. Стефіна Н. В. Оволодіння навичками вокально-хорової роботи з учнями в процесі педагогічної практики – важлива умова в формуванні творчої особистості майбутнього вчителя музики // Педагогічні науки: Збірник наукових праць / Ред. М.О.Лазарєв. – Суми: Редакційно-видавничий відділ СДПУ, 1998. – С.158-163.

5. Стефіна Н. В. Педагогічна практика студентів у школі: Навчальний посібник для студентів, методистів, керівників практики, вчителів шкіл різного типу. – Суми: Сум ДПУ, 2005. – 84 с.

6. Стефіна Н. В. Педагогічна практика як засіб розвитку творчої активності особистості: Доповіді та повідомлення на міжрегіональній науково-практичній конференції, присвяченій 70-річчю Сумського державного педагогічного інституту ім. А.С.Макаренка /Відповід. ред. М.О.Лазарєв. – Суми, 1994. – С.168-173.

7. Стефіна Н. В. Педагогічна скринька майбутнього вчителя: Навчальний посібник для студентів, аспірантів, викладачів, методистів, керівників практики середніх та вищих педагогічних навчальних закладів, вчителів шкіл різного типу. – Суми: Сум ДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 328 с.

8. Стефіна Н. В. Педагогічні умови ефективного формування творчої особистості вчителя та учнів у навчальних закладах естетичного профілю //Педагогічні науки: Збірник наукових праць. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2001. – С.250-258.

9. Стефіна Н. В. Реалізація моделі безвідривної педагогічної практики як одна із умов розвитку творчої особистості майбутнього вчителя // Педагогіка і методика навчання і виховання. Проблеми розвитку творчої особистості: Збірник наукових праць Сумського педагогічного інституту / Відп. ред.. В.І.Лозова. – Суми: Видавничо-виробниче підприємство «Мрія-1», ЛТД, 1997. – С. 252–256.

10. Стефіна Н. В. Розвиток мотиваційної сфери як умова становлення творчої активності майбутніх вчителів музики // Педагогічні науки: Збірник наукових праць. «Учителів музики – хормейстер в школі». Спеціальний випуск фахового збірника «Педагогічні науки», укладено за матеріалами науково-методичної конференції / Суми, 29-30 листопада 2001 р. – Суми: Сум ДПУ ім. А.С.Макаренка, 2001. – С. 59-66.

11. Формування творчої особистості вчителя музики в процесі педагогічної підготовки: Методичні рекомендації / Упор. Н. В. Стефіна. – Суми, 1993. – 50 с.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК № 1

ПРИБЛИЗНА СХЕМА ОФОРМЛЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ЩОДЕННИКА СТУДЕНТАНА ПЕРІОД ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Педагогічний щоденник – це єдиний документ, який відтворює зміст усієї роботи студента-практиканта під час проходження педагогічної практики у школі.

На титульній сторінці щоденника (загальний зошит) зазначається:

- прізвище, ім'я, по батькові студента, факультет, спеціальність, курс, група;
- прізвище та ініціали групового керівника-методиста, викладачів, які беруть безпосередню участь у керівництві практикою, учителя музики, класного керівника (закріпленого класу);
- школа, клас.

На перших сторінках щоденника розміщуються:

1. Короткі відомості про учня класу

№ п/п	Прізвище, ім'я, по батькові учня	Рік народження	ПІБ батьків, місце роботи	Громадські доручення учнів	Захоплення учнів	Домашня адреса, телефон
1	2	3	4	5	6	7

2. Розклад уроків у закріпленому класі

№ п/п	ДНІ	УРОКИ					
		1-й	2-й	3-й	4-й	5-й	6-й

3. Розклад уроків (фрагментів) музики, які повинен провести студент-практикант

№ п/п	Дата	Клас	Тема уроку

4. Розклад дзвоників

1-азміна	2-азміна
1-й урок – 2-й урок – і т.д.	1-й урок – 2-й урок – і т.д.

5. Розміщення учнів у класі

<u>1-й ряд</u>	<u>2-й ряд</u>	<u>3-й ряд</u>
(Прізвище, ім'я)	(Прізвище, ім'я)	(Прізвище, ім'я)

6. Розміщення учнів класу в кабінеті музики

<u>1-й ряд</u>	<u>2-й ряд</u>	<u>3-й ряд</u>
(Прізвище, ім'я)	(Прізвище, ім'я)	(Прізвище, ім'я)

Наступні 2-3 сторінки щоденника відводяться для індивідуального плану роботи студента-практиканта.

7. Приблизна схема індивідуального плану роботи студента

№ п/п	Основна робота та заплановані заходи	Термін та час проведення заходу	Поточна робота з підготовки запланованих заходів	Відповідальні та учасники підготовки заходів	Відмітка про виконання
1	2	3	4	5	6

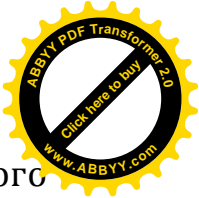
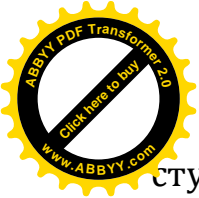
Внизу індивідуального плану: "План роботи затверджую" і підписи класного керівника, керівника-методиста.

Відмітку про виконання роботи, яка запланована студентом-практикантом в індивідуальному плані роботи студента, ставлять класний керівник, керівник практики.

Індивідуальний план навчально-виховної роботи складається самостійно кожним студентом протягом перших двох тижнів педагогічної практики, затверджується, як було зазначено вище, класним керівником та методистом-керівником практики.

Студент-практикант, готуючись до планування своєї індивідуальної роботи в ході педагогічної практики в школі, вивчає програму неперервної безвідривної педагогічної практики, календарно-тематичні плани роботи, плани роботи класного керівника закріпленого класу, учителя музики. Якщо необхідно, то він проводить бесіду з учителем музики, класним керівником, методистами, керівником групи щодо складання плану індивідуальної навчально-виховної роботи.

В індивідуальний план включаються найбільш цікаві і важливі у професійному становленні види діяльності з точки зору практиканта, які після колективного обговорення вносяться до програми НБПП, календарно-тематичних планів. Таким чином, план синтезує різноманітні види діяльності з основних напрямків навчально-виховної роботи в школі

студентів-практикантів. Окремі колективні форми роботи творчого спрямування (КТС) можуть бути також заплановані групою студентів. У цьому випадку кожний студент-практикант зазначає в плані конкретну роботу в колективній творчій справі. В індивідуальному плані передбачаються також різноманітні форми творчої роботи щодо виконання творчих завдань з психології, педагогіки, основ педагогічної творчості, методики музичного виховання, методики виховної роботи, шкільної гігієни тощо.

Наступна частина щоденника відводиться на записи, які відбивають:

- результати вивчення студентом-практикантом вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей учнів (зокрема музично-творчих здібностей і умінь), їх інтересів, захоплень, уподобань, смаків;
- аспектний аналіз спостережень уроків музики, позакласних занять тощо;
- самоаналіз творчої професійно-педагогічної діяльності (власної) студента-практиканта в ході НБПП, її результатів;
- самооцінку студента-практиканта щодо особистого вирішення творчих завдань з психології, педагогіки, основ педагогічної творчості, методики музичного виховання та інших предметів психолого-педагогічного циклу.

Для повсякденних записів доцільно, на наш погляд, ділити кожен сторінку зошита (загального) вертикальною лінією на дві частини. У першій частині слід відображати хід уроку або позакласного заходу, повсякденну навчально-виховну роботу з учнями. А в другій – записувати зауваження, які виникають під час уроку, позакласного заходу, повсякденної роботи.

8. Приблизна форма повсякденного запису в педагогічному щоденнику

Дата	Тема, цілі та хід уроку або позакласного заняття. Повсякденна навчально-виховна робота студента-практиканта в школі	Зауваження
1	2	3

У педагогічний щоденник у ході НБПП у школі студент-практикант записує факти, міркування керівників практики, товаришів щодо відвіданих уроків, заходів, а також висновки. Самоаналіз, самооцінка власної діяльності студента повинні займати пріоритетне місце в педагогічному щоденнику. Заповнюється педагогічний щоденник регулярно, під час кожного відвідування школи (щотижневе у «шкільний день»). Перевірку педагогічного щоденника здійснюють методист, груповий методист-керівник. У кінці кожного навчального семестру студент готує творчий звіт про проведену роботу в ході неперервної безвідривної педагогічної практики в школі.

ДОДАТОК № 2
ПРИБЛИЗНА СХЕМА ЗВІТУ СТУДЕНТА-ПРАКТИКАНТА
З НЕПЕРЕРВНОЇ БЕЗВІДРИВНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

1. Найменування:

ТВОРЧИЙ ЗВІТ

про проведену роботу в ході неперервної безвідривної педагогічної
практики в школі

студента _____,

курсу _____,

групи _____,

факультету _____

в _____ навчальному семестрі _____ навч. року.

2. Рівень розвитку творчої орієнтації навчально-пізнавальної діяльності.

3. Оцінка власних творчих здібностей та умінь, набутих у процесі діяльності й спілкування зі школярами в ході НБПП.

4. Виконання програми практики, індивідуального плану, основних виховних завдань.

5. Кількість відвіданих уроків (фрагментів) музики, позакласних виховних заходів, якісний рівень підготовлених і проведених уроків (фрагментів) музики, позакласних виховних заходів.

6. Вияв творчого, новаторського, неординарного підходу до проведення навчально-виховної роботи з учнями молодших класів засобами музичного мистецтва, прагнення до професійного самовдосконалення.

7. Робота з колективом класу (закріпленого за кожним студентом), його активом, індивідуальна робота з учнями. Діагностика і прогнозування розвитку пізнавальних, музично-творчих здібностей, умінь, захоплень учнів закріпленого класу.

8. Визначення факторів (позитивних і негативних), які впливають на творчу спрямованість професійно-педагогічної діяльності студентів-практикантів у процесі НБПП у школі.

9. Зауваження, побажання, пропозиції щодо удосконалення педагогічної практики в школі.

ДОДАТОК № 3
ПРИБЛИЗНА СХЕМА ЗВІТУ ВІДПОВІДАЛЬНОГО
КЕРІВНИКА ПРО НЕПЕРЕРВНУ ПЕДАГОГІЧНУ
ПРАКТИКУ СТУДЕНТІВ 2–4-х КУРСІВ

1. Найменування:

ЗВІТ

про проведення педагогічної практики у школі

на _____ курсі

факультету _____,

спеціальність «_____».

2. Період проведення.

3. Організація практики:

- підбір школи;
- договір з адміністрацією школи;
- робота з методичною групою;
- розподіл студентів за закріпленими класами (3-4 студента на клас);
- складання плану-графіка проведення уроків (фрагментів) музики тощо.

4. Наставочна конференція в університеті, школі.

5. Робота студентів-практикантів, учителів, методичної групи в ході неперервної безвідривної педагогічної практики в школі.

6. Підсумкова конференція в університеті, школі.

7. Підсумки практики. Назвати студентів, які не проходили педагогічну практику з тих чи інших причин (вказати причини).

8. Загальні висновки. Пропозиції щодо удосконалення проведення даного виду практики в школі.

Дата «_____» _____ року

Відповідальний методист-керівник _____ (ПІБ)

Примітка: звіт у друкованому вигляді здається зав. практикою університету протягом 10 днів після закінчення педагогічної практики.

Навчальне видання

Стефіна Надія Василівна

Педагогічна практика студентів у школі

*Навчальний посібник для студентів,
методистів, керівників практики, вчителів шкіл різного типу*

Суми: СумДПУ, 2012 р.

Свідоцтво ДК №231 від 02.11.2000 р.

Відповідальний за випуск: **А. А. Сбруєва**

Комп'ютерна верстка: **Ю. С. Нечипоренко**

Здано в набір 13.02.12. Підписано до друку 15.03.12.

Формат 60x84/16. Гарн. Cambria. Папір. друк.

Друк. ризогр. Умовн. друк. арк. 5,1. Обл. вид. арк. 5,0.

Тираж 100. Вид. № 27.

Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка

40002, м. Суми, вул. Роменська, 87

Виготовлено на обладнанні СумДПУ імені А. С. Макаренка.